

Liite 15

Arkeologinen inventointi 2024, Maanala Oy

Puolanka Tervakangas

Tuulivoimahankealueen ja voimajohtoreitin
arkeologinen inventointi 2024

Taneli Leinonen
Arttu Tokoi

Maanala Oy

Sisälllys

Tutkimuksen perustiedot	4
1. Tausta ja tutkimustehtävä.....	7
2. Menetelmät.....	7
3. Yleiset havainnot	11
3.1. Topografia.....	11
3.2. Historiallinen kartta-aineisto ja nimistö	11
4. Inventointikohteet	15
1. Ristirämeet.....	15
2. Matolampi.....	16
3. Palopajukonniemi	17
4. Alanen	18
5. Palopajukonsuo itä.....	19
6. Palopajukonsuo etelä.....	20
7. Löytösuot	21
8. Polvi.....	22
9. Polvenvaara itä.....	27
10. Polvensuo länsi	28
11. Polvensuo itä.....	29
12. Tervakangas 1	30
13. Tervakangas 2	35
14. Tervakangas 3	40
15. Tervakangas 4	42
16. Tervakangas 5	44
17. Tervakangas 6	45
18. Tervakangas 7	46
19. Tervakangas 8	47
20. Tervakangas 9	48
21. Tupakkikangas 1.....	49
22. Tupakkikangas 2.....	50
23. Tupakkikangas 3.....	51
24. Tupakkikangas 4.....	52
25. Kankkossuo 1	53
26. Kankkossuo 2	54

27. Kankkossuo 3	57
28. Kankkossuo 4	59
29. Kankkossuo 5	60
30. Kankkossuo 6	62
31. Siltajoki 1.....	63
32. Siltajoki 2.....	64
33. Siltajoki 3.....	65
34. Yttilampi 1	66
35. Yttilampi 2	67
36. Soidinkangas	68
37. Tasonjoki 1	69
38. Tasonjoki 2	71
39. Tervajoki.....	72
40. Kortelampi.....	73
41. Kolkonkangas 1	74
42. Kolkonkangas 2	75
43. Kolkonkangas 3	76
44. Kolkonkangas 4	77
45. Kolkonkangas 5	78
46. Kolkonkangas 6	79
47. Kolkonkangas 7	80
48. Kolkonkangas 8	81
49. Kolkonkangas 9	82
50. Onkilampi	83
51. Iso-Kuvaja.....	84
52. Simonaho	85
53. Hyvösensuo.....	86
5. Yhteenvedo tutkimuksen tuloksista	87
6. Lähteet	88

Tutkimuksen perustiedot

Kohde: Puolangan Tervakangas tuulivoimahankealue ja siihen liittyvä voimajohtoreitti

Tutkimuksen tyyppi: arkeologinen inventointi

Tavoite: etsiä uusia arkeologisia kohteita tutkimusalueilta

Kenttätöaika: 9.–11.9. ja 16.–18.9.2024

Tutkijat: HuK Taneli Leinonen, Maanala Oy

Tilaja: Ramboll Finland Oy

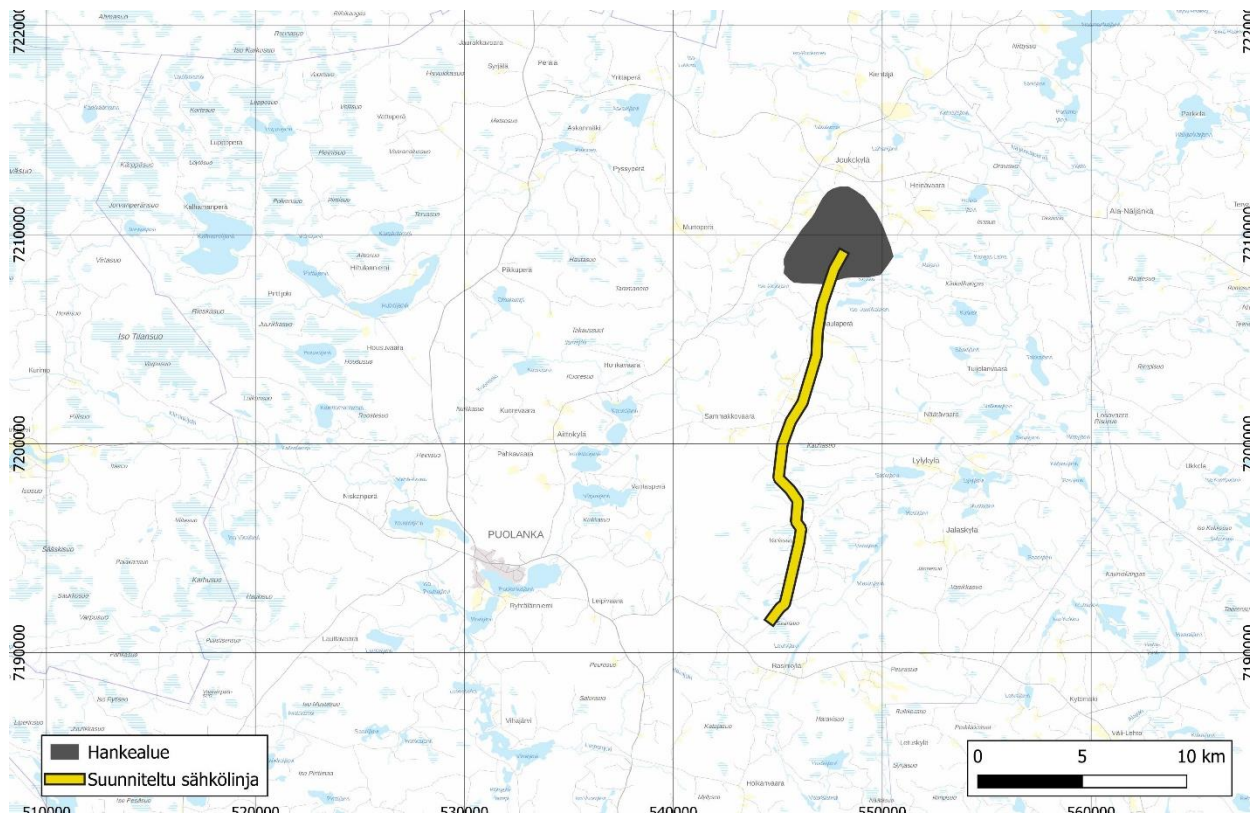
Aiemmat arkeologiset inventoinnit: –

Alkuperäinen arkistoaineisto digitaalisine valokuvineen: Maanala Oy. Raporttikopiot pdf-muodossa: Museoviraston arkisto, alueellinen vastuumuseo ja työn tilaaja.

Raportin karttakoordinaatit: ETRS-TM35FIN (N 2000)

Talletetut esinelöydöt: –

Tulos: Muinaisjäänösrekisteriin ei tutkimusalueelta ennen tätä inventointia ollut kirjattu yhtään arkeologista kohdetta. Inventoinnissa niitä löytyi 53 ja niitä kaikkia esitetään rekisteröitäviksi kiinteinä muinaisjäänöksinä. Näistä 43 on tervahautakohteita, 6 kuoppajäänöskohteita, 3 hii-
limiiluaaja ja 1 autioitunut talonpaikka. Yhdeksän kohteista sisältää myös alakohteita.

Kuva 1. Tutkimusalueen sijainti. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

Kansikuva: Tuoretta aukkohakkuuta kohteella Tervakangas 1. Koillisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Taulukko 1. Kohdeluettelo.

Nro	Kohdenimi	Laji	Tyyppi	Rekisterissä	N	E
1	Ristirämeet	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7211919	548762
2	Matolampi	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7211785	548124
3	Palopajukon- niemi	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7211377	547113
4	Alanen	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7211162	549326
5	Palopajukonsuo itä	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7210859	548766
6	Palopajukonsuo etelä	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7210661	548368
7	Löytösuot	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7210548	547002
8	Polvi	kiinteä muinaisjäänös	asuinpaikat	uusi kohde	7210508	549323
9	Polvenvaara itä	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7210369	549834
10	Polvensuo länsi	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7210102	548383
11	Polvensuo itä	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7210055	549385
12	Tervakangas 1	kiinteä muinaisjäänös	maarakenteet	uusi kohde	7209976	549447
13	Tervakangas 2	kiinteä muinaisjäänös	maarakenteet	uusi kohde	7209715	549459
14	Tervakangas 3	kiinteä muinaisjäänös	hiilimiilut	uusi kohde	7209710	549561
15	Tervakangas 4	kiinteä muinaisjäänös	maarakenteet	uusi kohde	7209887	549730
16	Tervakangas 5	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209746	549998
17	Tervakangas 6	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209717	550083
18	Tervakangas 7	kiinteä muinaisjäänös	maarakenteet	uusi kohde	7209613	549710
19	Tervakangas 8	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209516	549832
20	Tervakangas 9	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209448	549360
21	Tupakkikangas 1	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209848	546306
22	Tupakkikangas 2	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209826	546236
23	Tupakkikangas 3	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209465	546750
24	Tupakkikangas 4	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209353	546031
25	Kankkossuo 1	kiinteä muinaisjäänös	maarakenteet	uusi kohde	7209673	548044
26	Kankkossuo 2	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209440	548557
27	Kankkossuo 3	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209412	547744
28	Kankkossuo 4	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209311	547647
29	Kankkossuo 5	kiinteä muinaisjäänös	tervahaudat	uusi kohde	7209281	547730

30	Kankkossuo 6	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7209303	548786
31	Siltajoki 1	kiinteä muinaisjäännös	hiilimiilut	uusi kohde	7209256	549479
32	Siltajoki 2	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7209083	549114
33	Siltajoki 3	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208990	549051
34	Yttilampi 1	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7209128	546897
35	Yttilampi 2	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208987	547203
36	Soidinkangas	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208830	545627
37	Tasonjoki 1	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208782	546549
38	Tasonjoki 2	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208666	547581
39	Tervajoki	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208860	549706
40	Kortelampi	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208820	550224
41	Kolkonkangas 1	kiinteä muinaisjäännös	maarakenteet	uusi kohde	7208362	548029
42	Kolkonkangas 2	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208254	548437
43	Kolkonkangas 3	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208169	547918
44	Kolkonkangas 4	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208208	549143
45	Kolkonkangas 5	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208426	549544
46	Kolkonkangas 6	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208438	549668
47	Kolkonkangas 7	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7207854	547774
48	Kolkonkangas 8	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7207950	548925
49	Kolkonkangas 9	kiinteä muinaisjäännös	hiilimiilut	uusi kohde	7207681	547464
50	Onkilampi	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7208152	549435
51	Iso-Kuvaja	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7207790	545634
52	Simonaho	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7201222	545680
53	Hyvösensuo	kiinteä muinaisjäännös	tervahaudat	uusi kohde	7192701	545539

1. Tausta ja tutkimustehtävä

Inventointi liittyy Puolangan kunnan koillisosassa Joukokylän eteläpuolella sijaitsevaan Tervakangas-nimiseen tuulivoimahankkeeseen ja siitä etelään kulkevaan voimajohto- reittiin, joka Rasinkylän pohjoispuolella yhdistyy olemassa olevaan sähkölinjaan (kuva 1).

Kokonaisuudessaan suunniteltu tuulivoima-alue kattaa noin 1700 hehtaaria ja voimajohtoreitti 18,5 km (YVA-ohjelma vaihe).

Tutkimuksen tarkoituksena oli etsiä uusia arkeologisia kohteita suunnitelma-alueilta. Alueilla ei ollut ennestään tunnettuja kohteita.

Ramboll Finland Oy tilasi työn Maanala Oy:ltä 17.6.2024. Maastotyöt tekivät HuK Taneli Leinonen, FM Niko Liedes ja fil. yo Sampo Sääksvuori 9.–18.9.2024 välisenä aikana.

2. Menetelmät

Valmistelevina töinä tutkittiin alueelta saatavissa oleva historiallinen kartta-aineisto. Paikannimistöä käytiin läpi Nimiarkiston ja Nimi-sampo-palvelun avulla sekä pitäjänkartastoa hyödyntäen.

Maanmittauslaitoksen 5 p (5 pistettä neliömetrillä) laserkeilausaineistosta (Näljänkä 2020, Ristijärvi 2023) etsittiin anomalioita, kuten teruahautoja ja kuoppajäännöksiä. Saadut havainnot tarkastettiin maastossa.

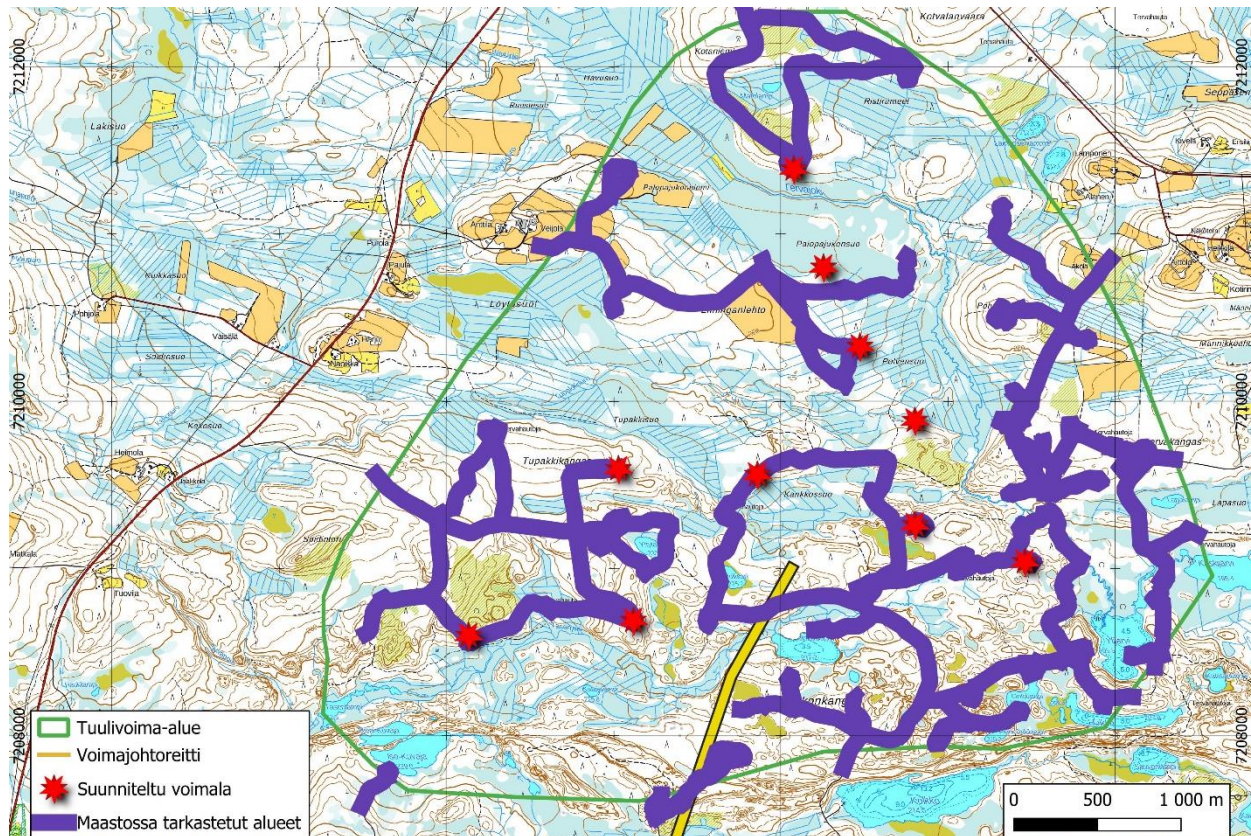
Maastossa tarkastettiin ne kohdat, joista arkeologisten kohteiden löytyminen katsottiin mahdolliseksi (kuvat 2 ja 4-6). Tuulivoima-alueella oli runsaasti kuivaa kangasmaastoa, joka oli erityisesti etelä- ja kaakkoisosissa hiekkapi-toista. Suot ja alavammat märät maastot jätettiin vähemmälle huomiolle. Voimajohtosuunnitelman osalta tarkastettiin kuivemmat kan-kaat 100 m levyiseltä alueelta linjan molemmin puolin ja laserkeilausaineistosta tehdyt havainnot.

Tutkimusalue on korkeudeltaan välillä 195–280 m mpy. Voimajohtoreitti on välillä 240–260 m mpy. Alue on kokonaan vedenkoskematon.

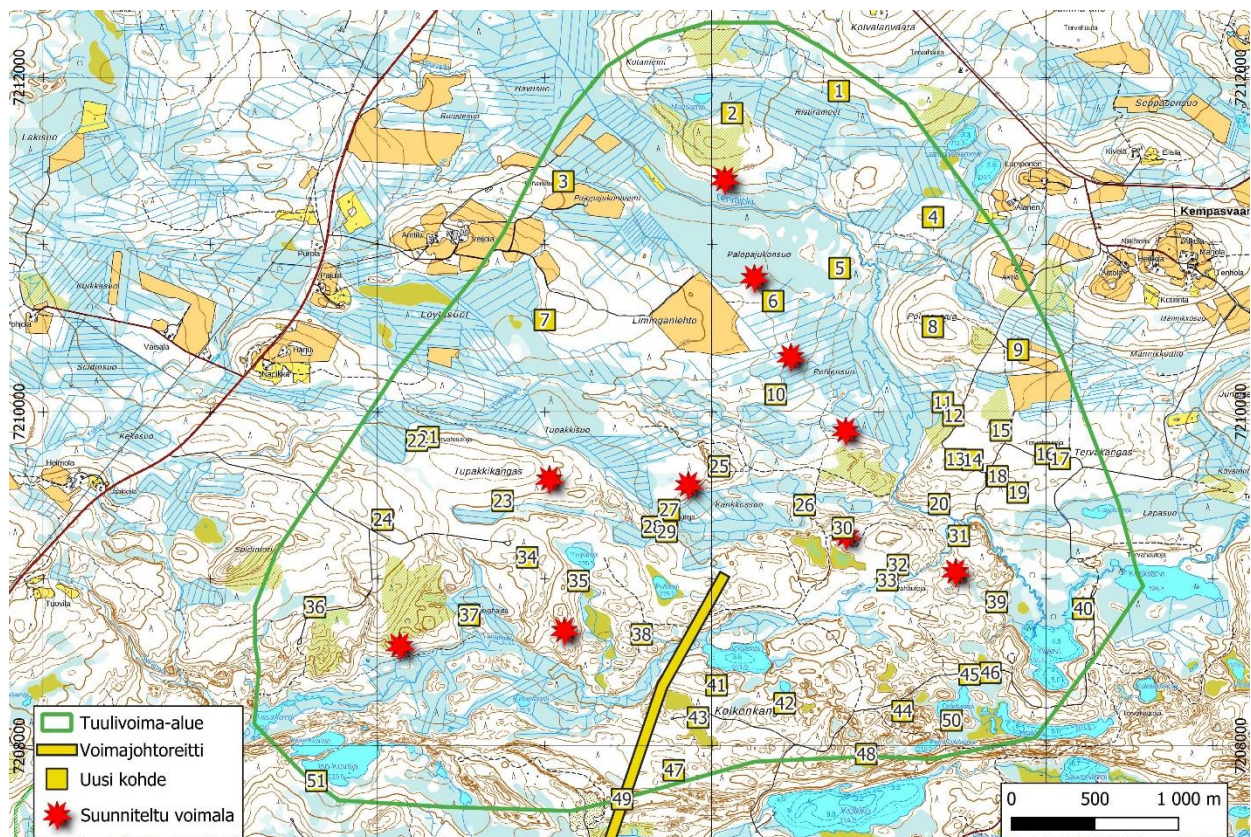
Maastotöissä noudatettiin vakiintuneita arkeologisen inventoinnin menetelmiä. Maastoa havainnoitiin silmämääräisesti ja sopiville paikoille tehtiin koepistoja tai kairauksia. Hakkuu-aukkoja ja tieuria myös pintapoimittiin. Havainnot dokumentoitiin valokuvin, sanallisesti ja satelliittipaikantimella. Sääolosuhteet olivat maastotöiden aikaan enimmäkseen hyvät.

Raportin kohteiden koordinaattitiedot on ensisijaisesti kirjattu laserkeilausaineiston perusteella. Kohteet on järjestetty raportissa pohjoisesta etelään.

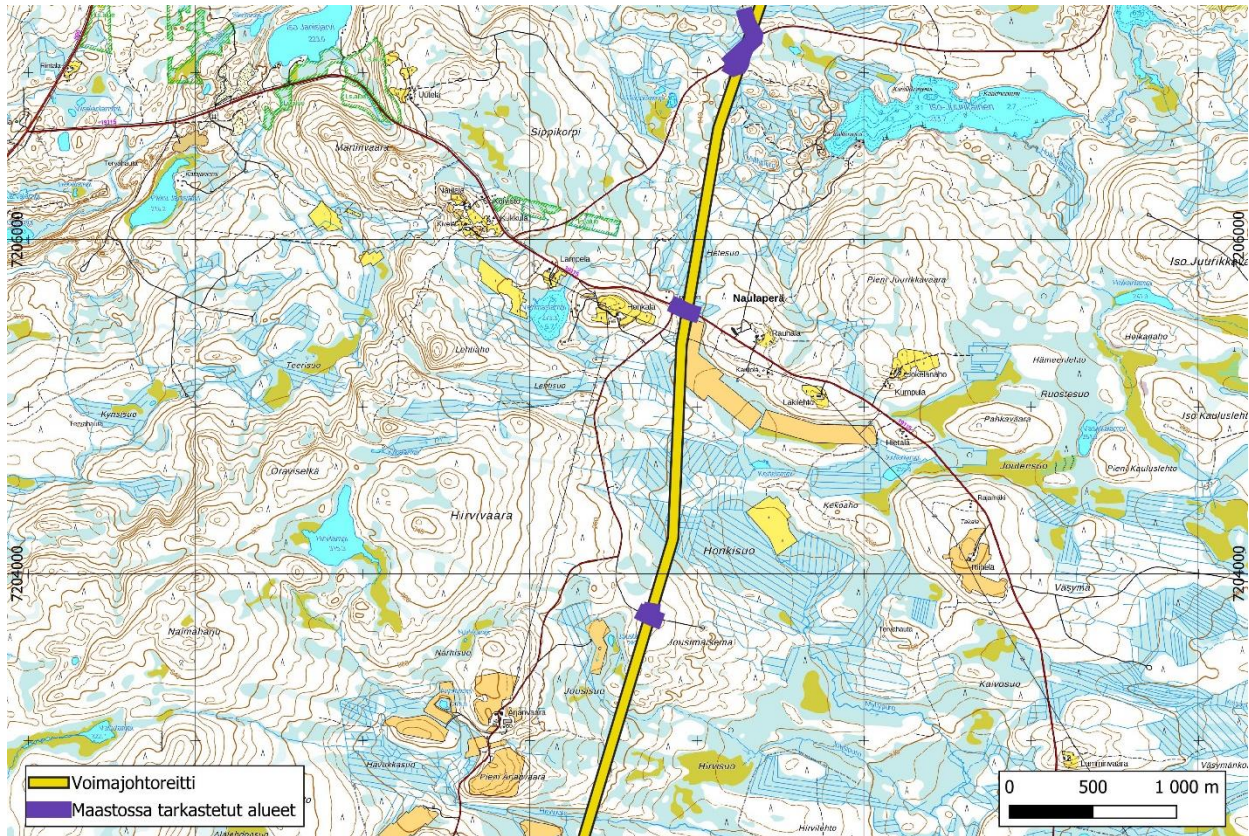
Kaikki kartat on piirtänyt ja historiallisen kartta-aineiston asemoinut Taneli Leinonen.

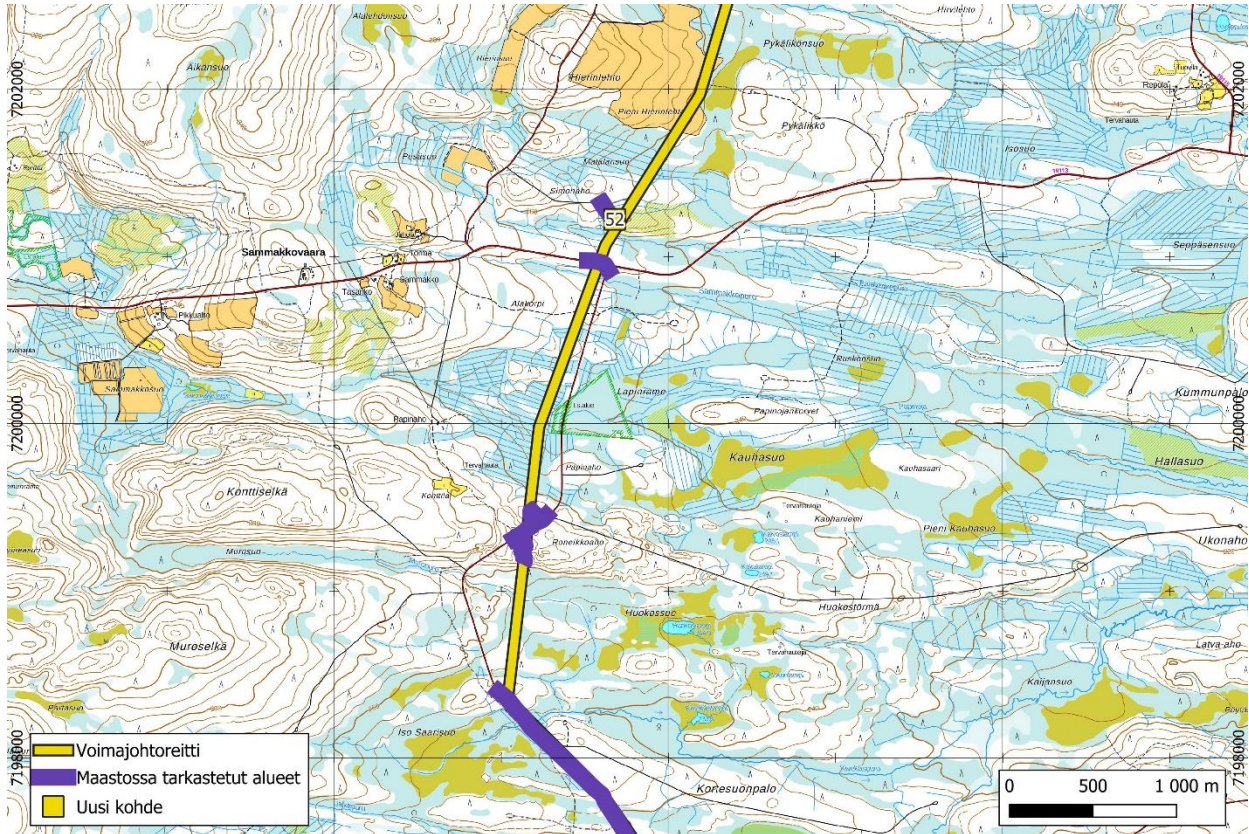
Kuva 2. Tuulivoima-alueen yleiskartta ja maastossa tarkastetut alueet. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

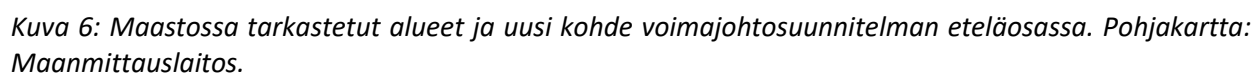
Kuva 3. Tuulivoima-alueelta inventoinnissa löydetty kohteet. Numerointi noudattaa kohdetaulukkoa (taulukko 1). Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

Kuva 4: Maastossa tarkastetut alueet voimajohtosuunnitelman pohjoisosassa. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

Kuva 5: Maastossa tarkastetut alueet ja uusi kohde voimajohtosuunnitelman keskiosassa. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

Kuva 6: Maastossa tarkastetut alueet ja uusi kohde voimajohtosuunnitelman eteläosassa. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

3. Yleiset havainnot

3.1. Topografia

Tutkimusalueen maasto on vaihtelevaa. Pääosa alueesta on moreenimaita ja soita, mutta eteläkolmanneksessa on laajoja hiekkamaita (Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartat 1:20000 / 1:50000. Maankamara.fi)

Moreenimaat käsittävät kangasmaita ja vaaranrinteitä. Hiekkaisilla alueilla on jyrkkiä hiekkaharjanteita ja tasaisia hiekkakankaita. Suomaastoa on noin kolmannes, josta osa on erityisen märkää ja vaikeakulkuista. Voimalinjasuunnitelma kulkee soilla ja moreenikankailla.

Vesistöjä hankealueella on useita. Pohjoisosassa on pieni Matolampi ja eteläkolmanneksessa kymmenkunta pientä järveä ja lampea. Suurin virtavesistä on Tervajoki, joka virtaa luode-kaakko-suunnassa tuulivoima-alueen läpi. Siihen laskee alueen kaakkoiskulmassa Siltajoki. Tasonjoki virtaa alueen lounaisosassa

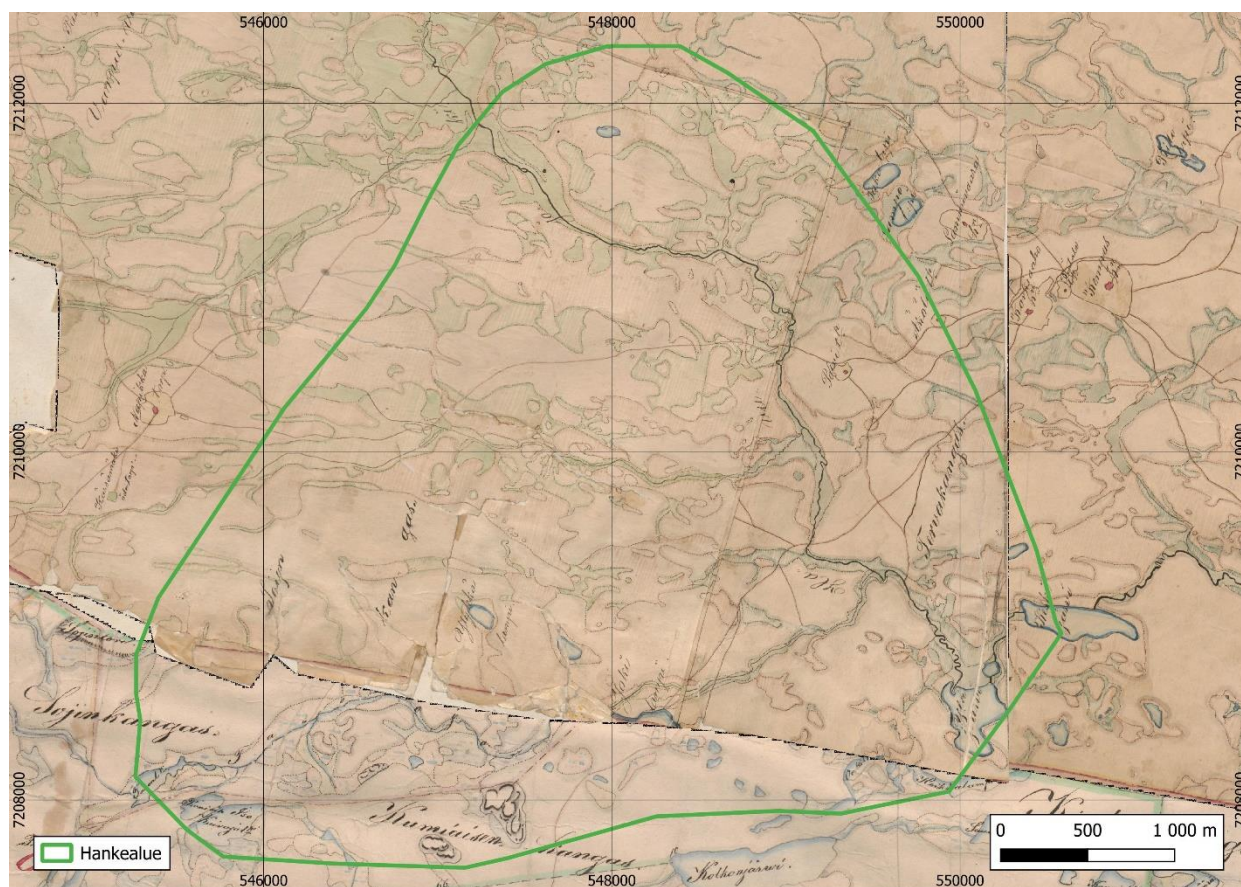
länteen. Voimalinjasuunnitelma ylittää Myllypuron, Jousipurun, Hirvipuron, Paloharjunpuron, Sammakkopuron, Muropuron, Kivekaspuron, Latvajoen, Pahajoen, Varispuron, Väljäjoen ja Särkipuron. Järviä ja lampia sen välittömässä läheisyydessä on kaksi: Maksalampi ja Hyvösenlampi.

3.2. Historiallinen kartta-aineisto ja nimistö

Alueen isojakokartat ovat 1860-luvun vaihteesta (Ståhlberg & Wåhlberg 1859–1863). Pitäjänkartat (1864a–e) on tehty heti tämän jälkeen (kuvat 7–12). Näille ei ole kuvattu mainittavaa maankäyttöä. Kohde 8, Polven talon paikka, näkyy sekä isojako- että pitäjänkartoissa (kuvat 32–33).

Vanhoissa ilmakehuissa ja peruskartoilla ei näy merkittävää maankäyttöä.

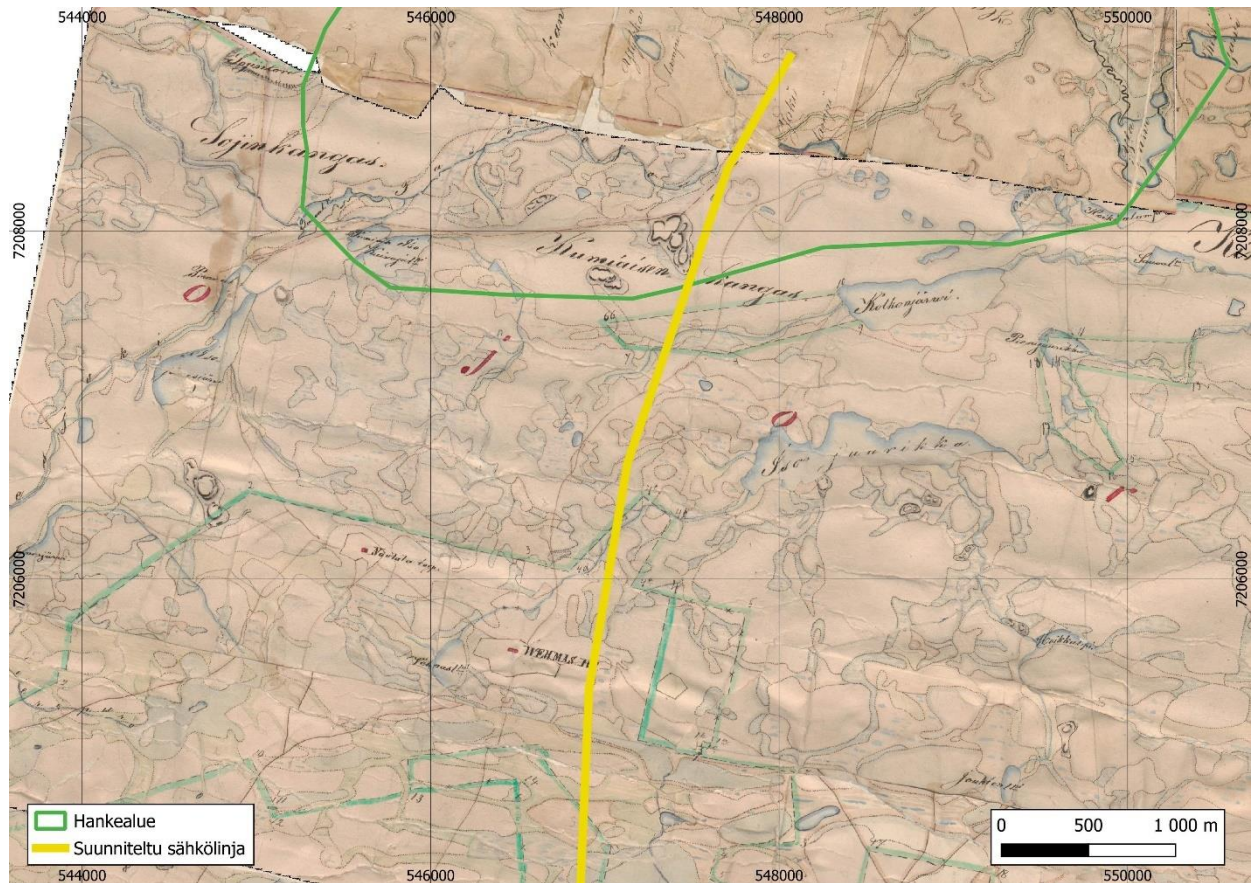
Nimiarkistossa tai kartoilla inventointialueella ja sen lähiympäristössä ei ole arkeologisiin kohteisiin liittyvää paikannimistöä.

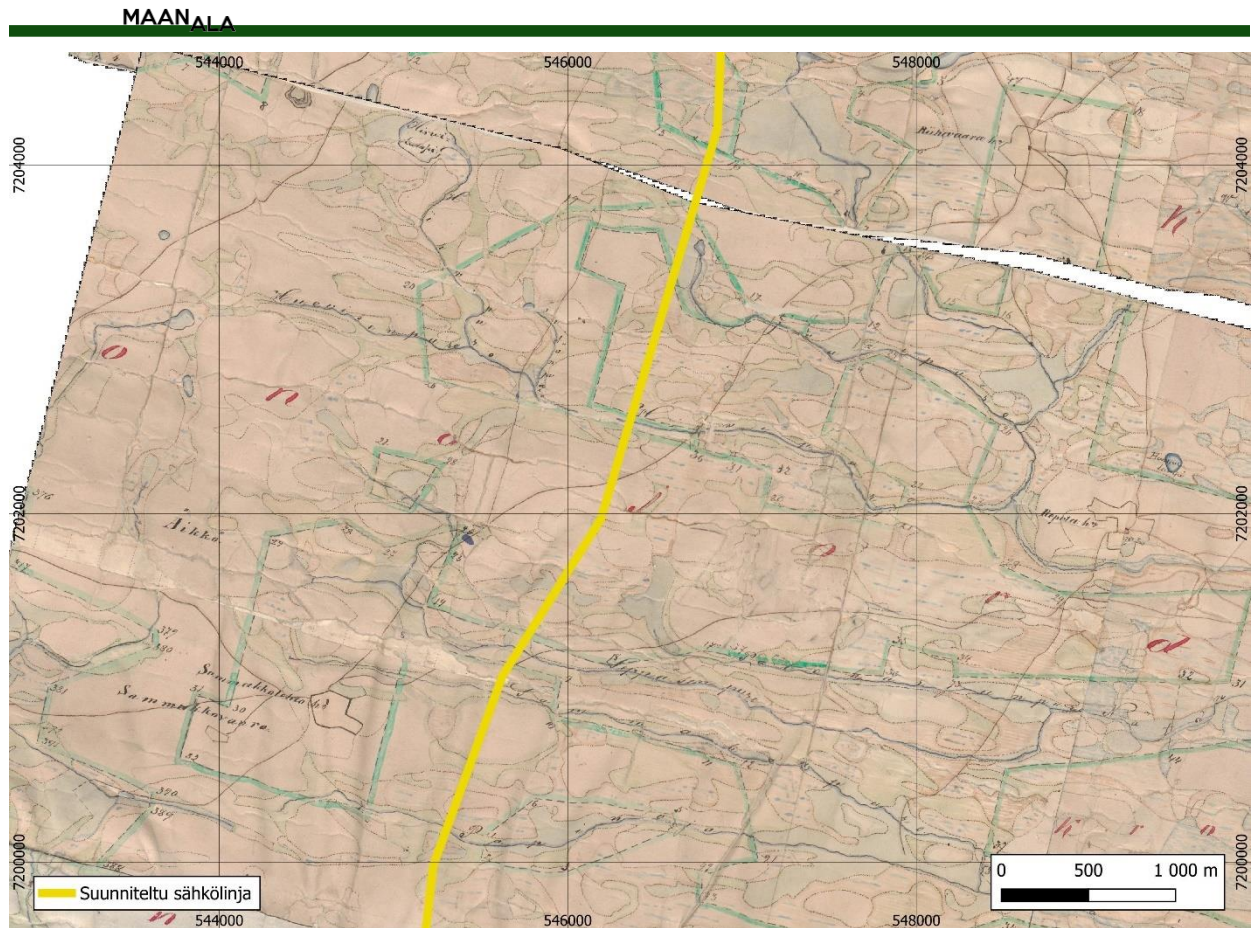
Kuva 7. Tuulivoima-alue pitäjänkartoilla 1864c–e.

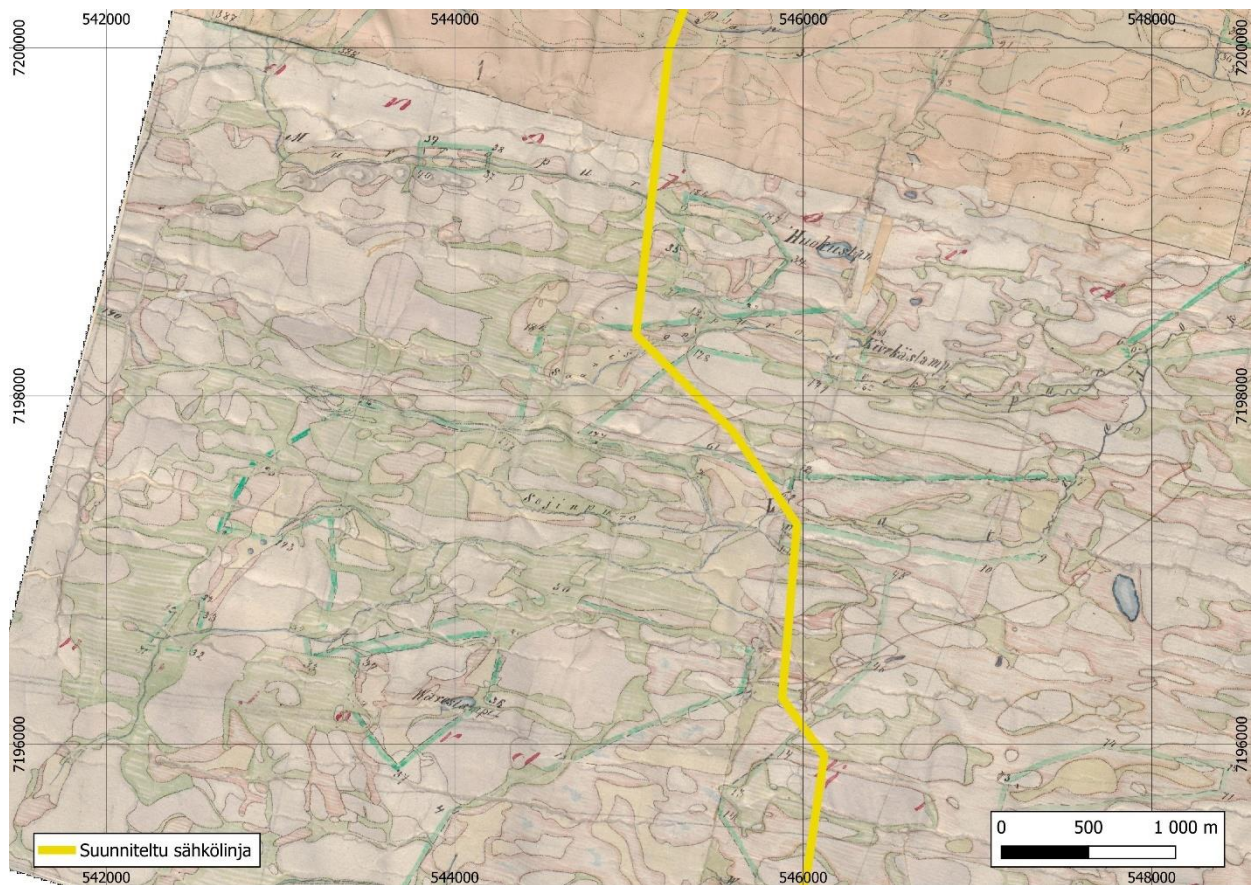
Kuva 8. Tuulivoima-alue isojakokartoilla (Ståhlberg & Wåhlberg 1859–1863).

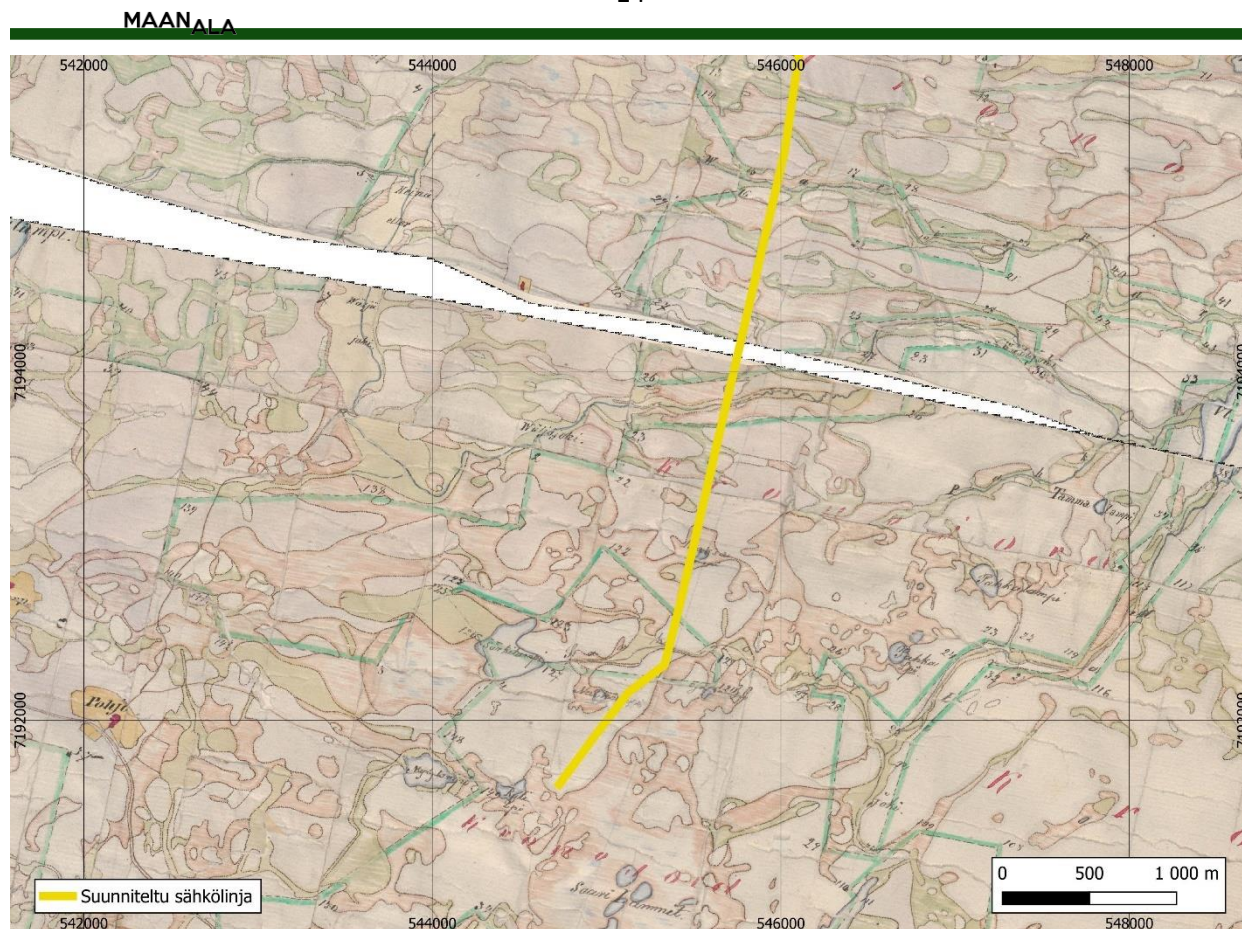
Kuva 9. Voimalinjasuunnitelman pohjoisosa pitäjänkartalla (1864c–d).

Kuva 10. Voimalinjasuunnitelman keskiosaa pitäjänkartalla (1864b ja d).

Kuva 11. Voimalinjasuunnitelman keskiosaa pitäjänkartalla (1864b).

Kuva 12. Voimalinjasuunnitelman eteläosa pitäjänkartalla (1864a– b).

4. Inventointikohteet

1. Ristirämeet

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7211919 E 548762

Korkeus: 220 m mpy

Löydöt: –

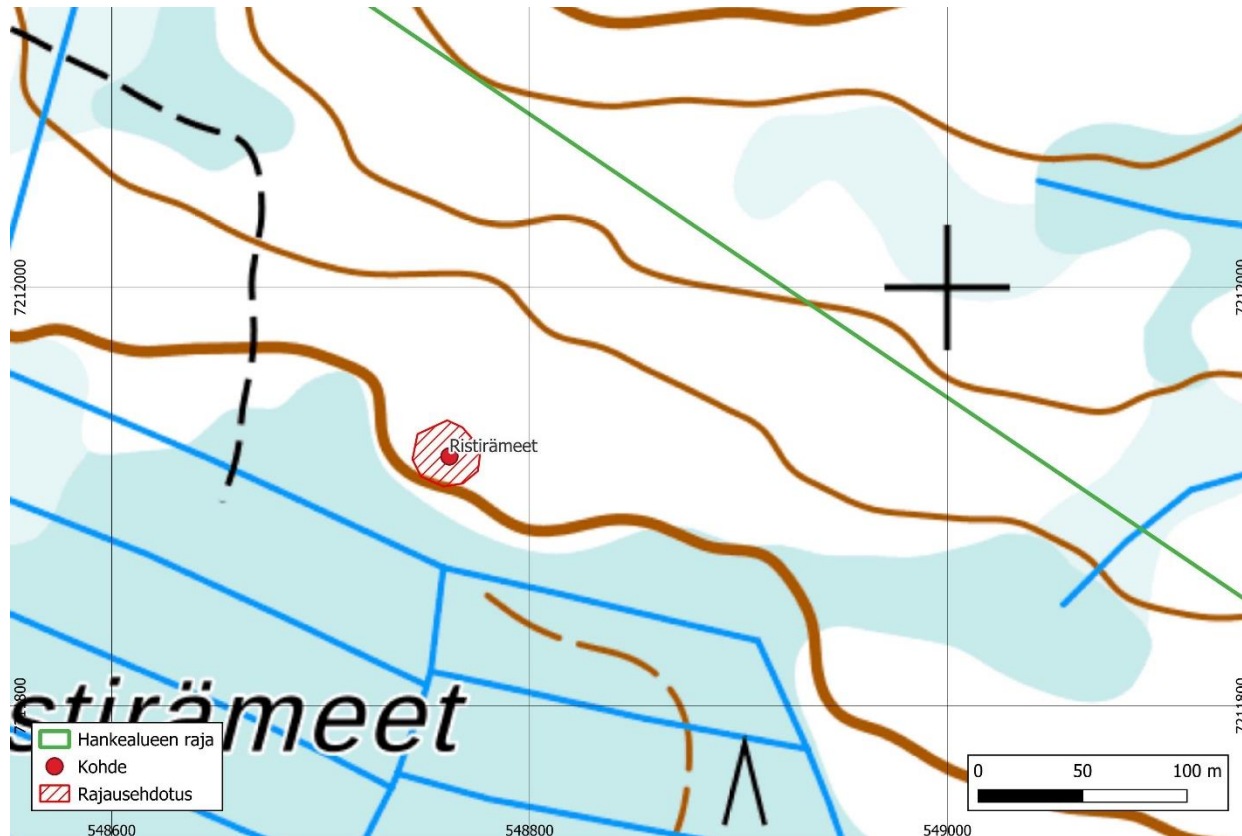
Kohde sijaitsee Kotvalanvaaralta laskevassa loivassa etelälounaaseen vietävässä moreenirinteessä. Paikka on aivan Ristirämeiden reunalla, Kotvalan pihasta noin 630 m etelälounaaseen.

Paikalla on matalapiirteinen ja huonosti maastosta erottuva tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 12–13 m. Halssi on

etelälounaaseen ja noin 5–6 m pitkä. Osa siitä on jäänyt metsäkoneuran alle. Tervahaudan pohjalla on havaittavissa noin 3 m pitkä, halssiin päin johtava ura.

Kuva 13. Ristirämeet tervahauta. Etelästä. Kuva: Sampo Sääksvuori.

Kuva 14. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

2. Matolampi

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7211785 E 548124

Korkeus: 223 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Matolammen kaakkoispuolella, Ristirämeiden ja Tervajoen väliin jäävällä moreenisaarekkeella. Se on kärsinyt metsänpohjaan suoritetusta oja-aurauksesta. Ojat kulkevat itä-länsisuunnassa kohteen läpi kolmeen kertaan.

Paikalla on huonosti maastosta erottuva tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Halssi on mahdollisesti ollut länteen päin, mutta yksi oja-aurauksista näyttää tuhonneen sen miltei kokonaan.

Kuva 15. Matolammen tervahauta. Pohjoisesta.
Kuva: Sampo Sääksvuori.

Kuva 16. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

3. Palopajukonniemi

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7211377 E 547113

Korkeus: 216 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Palopajukonniemen pohjoispuolella, Veijolan tilakeskuksesta noin 700 m koilliseen. Paikka on pellon reunassa loivasti koilliseen laskevassa rinteessä. Puusto on havupuuvältaista sekametsää ja aluskasvillisuus sammalta, varpua ja katajaa.

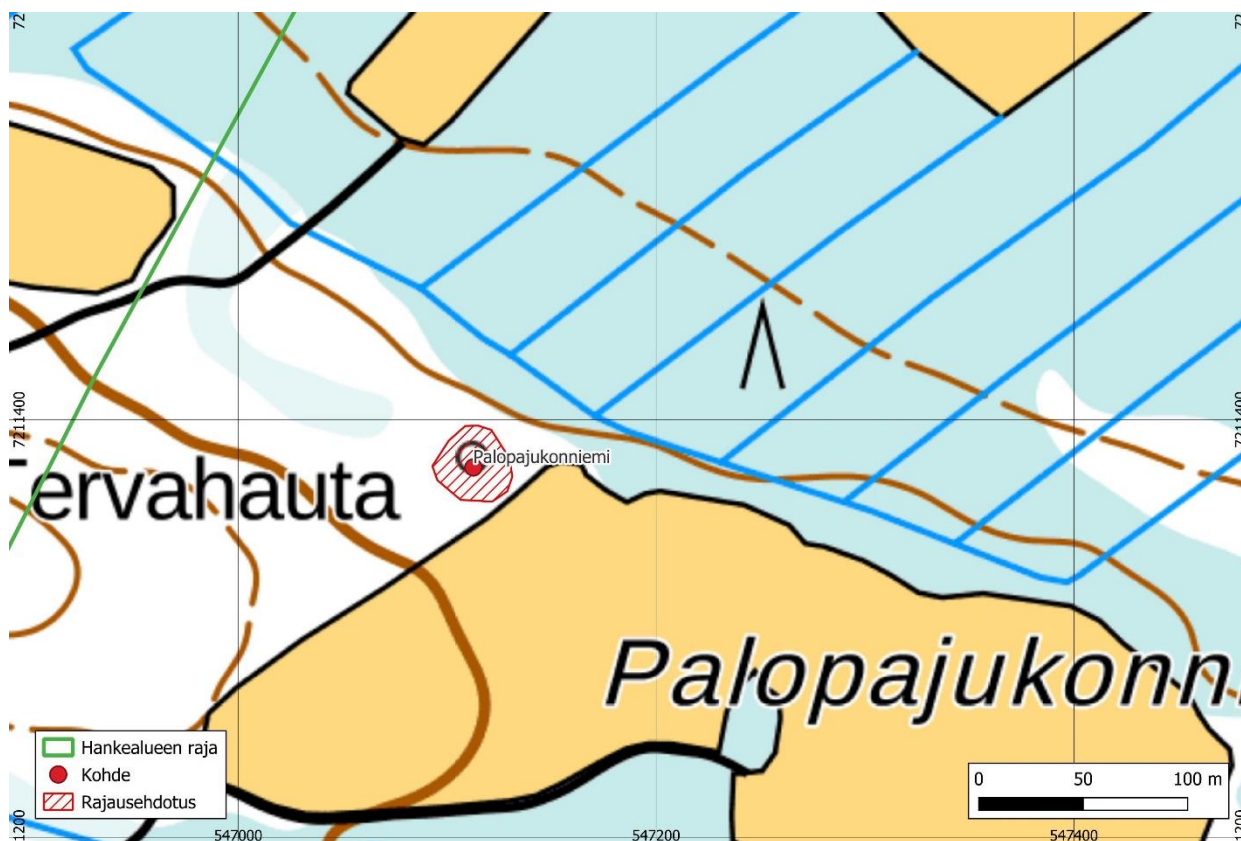
Paikalla on selväpiirteinen tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 12–13 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 2,5 m. Tervahaudan syvyys on 80 cm.

Halssi on pohjoiseen. Se on noin 5–6 m pitkä, 1 m syvä ja tervahaudan päästä 1,5 m leveä. Halssista jatkuu koilliseen oja.

Tervahauta on merkitty maastokarttaan.

Kuva 17. Palopajukonniemen tervahauta. Länneestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 18. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

4. Alanen

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännettä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7211162 E 549326

Korkeus: 215 m mpy

Löydöt: –

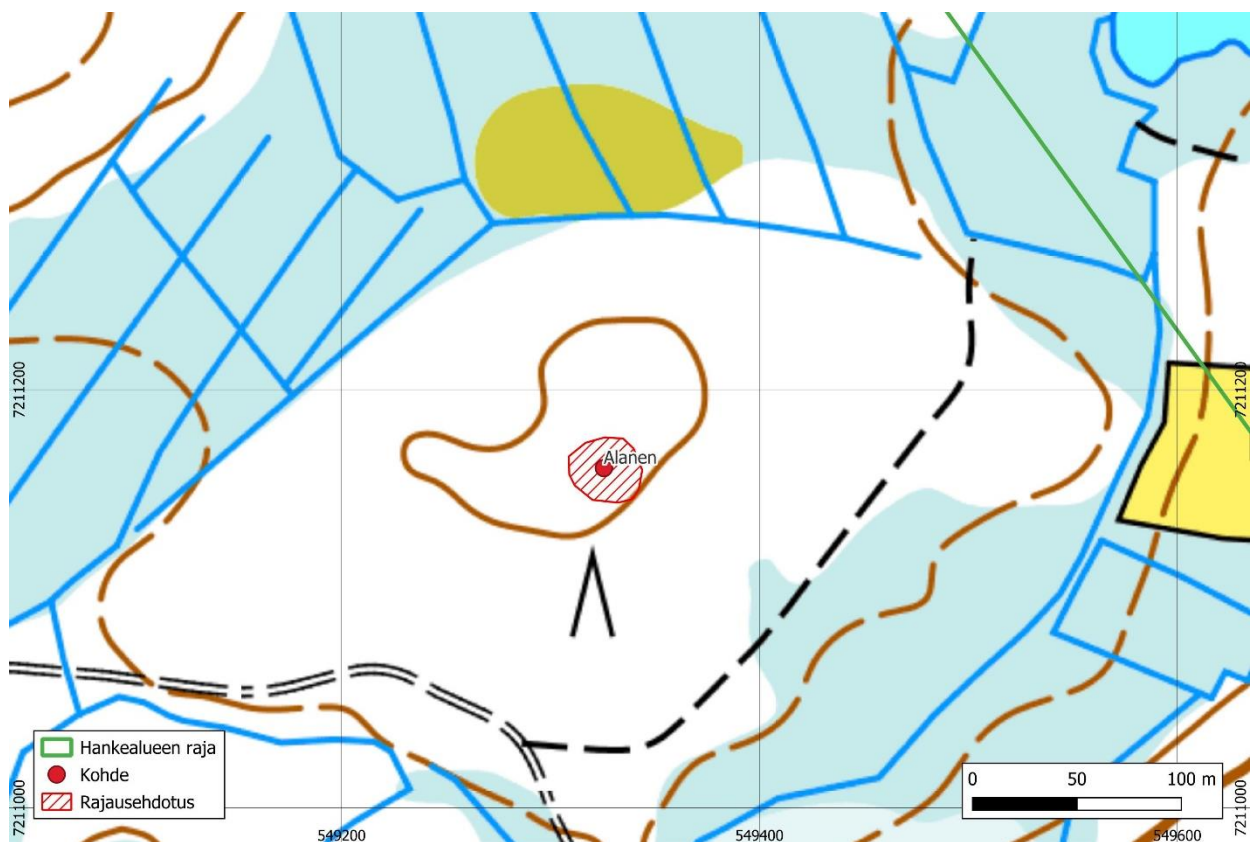
Kohde sijaitsee Lamposenlammien eteläpuolella, noin 500 m päässä Alasen talon pihapiiristä länteen. Kohdalla on hiekkainen saareke ja kohde on lähellä sen korkeinta kohtaa. Alueella kasvaa havumetsää. Kohteella on myös muutamia isoja koivuja. Aluskasvillisuus on varpuja ja katajaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 12 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 1,5 m. Tervahaudan syvyys on 60

cm. Tervahautaa kiertää kaivettu ojanne. Halssi on eteläkaakkoon. Se on noin 5 m pitkä, 0,6 m syvä ja tervahaudan päästä 1 m leveä.

Kuva 19. Alasen tervahauta. Etelästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 20. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

5. Palopajukonsuo itä

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7210859 E 548766

Korkeus: 211 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Palopajukonsuon itäreunalla, noin 150 m päässä länsilounaaseen Tervajoenlta. Paikalla on hyvin matala hiekkainen kangas, jossa kasvaa mäntymetsää ja varpuja. Kangas korkeimmalla kohdalla kulkee metsitty-nyt polku, jonka varressa kohde on.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 10 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 2 m. Tervahaudan syvyys on 50 cm. Halsi osoittaa itään. Se on noin 4 m pitkä, 0,6 m syvä ja tervahaudan päästä 1,5 m leveä. Se on kaivettu tervahaudan keskelle asti auki.

Kuva 21. Palopajukonsuo itä tervahautaa. Etelästä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 22. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

6. Palopajukonsuo etelä

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7210661 E 548368

Korkeus: 215 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Palopajukonsuon eteläreunalla, Liminganlehdon peltoaukean laidasta lähtevän tieuran varrella, noin 270 m itään pelon reunasta. Puusto on havupuuvältaista sekametsää ja maaperä hiekkamoreenia.

Pienen kohouman päällä on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on 70 cm. Halssi on koilliseen. Se on noin 4 m pitkä, 0,7 m syvä ja tervahaudan päästä 1 m leveä. Halssi loppuu tieuraan.

Tervahauta on merkitty maastokarttaan.

Kuva 23. Palopajukonsuo etelä tervahauta. Koillsesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 24. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

7. Löytösuot

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7210548 E 547002

Korkeus: 233 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Veijolan tilakeskukselta noin 720 m kaakkoon, Liminganlehtoon menevän peltotien eteläpuolella lounaaseen viettävässä rinteessä. Metsä on havupuuvältaista sekametsää. Aluskasvillisuus on varpukasveja ja ka-tajaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Halssi on etelälounaaseen. Se on noin 5 m pitkä, 0,6 m syvä ja tervahaudan päästä 1 m leveä. Se jatkuu ojana suolle. Vallin korkeus on noin 0,9 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on 0,7 m.

Kuva 25. Löytösuot tervahauta. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 26. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

8. Polvi

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: asuinpaikat, talonpaikat

Ajoitus: historiallinen

N 7210508 E 549323

Alakohteet: ks. taulukko 2

Korkeus: 237 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Polvenvaaran huipulla, noin 1,5 kilometriä Kempasvaaran talokeskittymästä länsilounaaseen. Paikalle johtaa Kempasvaaran ja Tervakankaan väliseltä metsäautotieltä länteen poikkeava tieura. Edempänä ura on melko huonossa kunnossa. Metsä on havupuuvaltaista sekametsää ja aluskasvillisuus varpu- kasveja ja katajaa. Maaperä on melko kivistä.

Pääkohde on lounas-koillis-suuntainen rakennuksen pohja, jonka mitat ovat noin 4 x 5 m. Rakenteen reunoilla on selkeä maapenkkirakenne, jonka varaan seinät ovat olleet rakennettu (kuva 28). Ulkoreunasta maapenkki on noin 30–40 cm korkea. Rakenteen sisäpuolella on sen kaakkoisnurkassa 2 x 1 x 0,5 m kokoinen kivilatomus. Kyseessä on kiuas tai uunin pohja. Maapenkkirakenne on painunut paikoin, koska metsäkoneen jälki menee sen ylitse.

Alakohde 1: Heti pääkohteen kaakkoisnurkan ulkopuolella on teräväreunainen, noin 2 x 2 m kokoinen ja 40 cm syvä kuoppa. Kuopan käyttötarkoitus on epäselvä.

Alakohde 2: Noin 22 m pääkohteesta länteen on painanne, jota reunustaa maapenkkirakenne. Myös se on lounas-koillissuuntainen. Pitkän sivun pituus on noin 6 m ja rakenteen leveys noin 3,5 m. Ulkopuolelta maapenkki on noin 40 cm korkea. Rakenteen sisällä on kaksi kuoppaa, jotka ovat maanpintaan nähden arvioiduna noin 60–70 cm syviä.

Alakohde 3: Noin 17 m pääkohteesta länsilounaaseen on 1,5 x 1,7 m kokoinen ja 50 cm korkea kiuas. Se koostuu sekalaisen kokoisista palaneista kivistä. Sitä ympäröi vain hieman ympäristöään korkeammalla mahdollinen maapenkkirakenne, joka on mitoiltaan 3 x 3,5 m.

Alakohde 4: Noin 30 m pääkohteesta itään on 4 m pituinen, 1,5 m leveä ja syvimmillään 1,2 m syvä kuoppa, jonka pohja viettää kohti koillista. Sitä ympäröi hevosenkengän muotoinen matala valli, joka on auki lounaan puolelta. Rakenne on todennäköisesti maakellarin jäännös.

Alakohde 5: Noin 25 m pääkohteesta etelään on 3 x 2,5 m kokoinen suurehkoista kivistä kasattu noin 50 cm korkea kasa. Kivet eivät vaikuta palaneilta, joten se saattaa olla tontilta tai ympäröivältä pellolta kasattu raivausröykkiö.

Polven talo on merkitty sekä pitäjänkarttaan (1864c) että isojakokarttaan (Ståhlberg, R. & Wåhlberg, G.W. 1859-1863). Talo on sijainnut Polvenvaarassa varmuudella jo ainakin 1790-luvulla. Se on isojaon jälkeen siirretty Joukokylään, jolloin nimi on vaihtunut Korkeaksi ja alkuperäinen talonpaikka on autioitunut. Polvi on alun perin ollut Aittolan talon sotilastorppa (Haapalainen toim. 2000, 58–59).

Taulukko 2. Kohde ja alakohteet.

Nro	N	E	Koko	Kuvaus
Pääkohde	7210508	549323	4 x 5 x 0,3 m	Maapenkkirakenne
Alakohde 1	7210502	549324	2 x 2 x 0,4 m	Neliömäinen kuoppa
Alakohde 2	7210503	549303	3,5 x 6 x 0,4 m	Maapenkkirakenne
Alakohde 3	7210498	549309	1,5 x 1,7 x 0,5 m	Kivirakenne
Alakohde 4	7210505	549354	4 x 1,5 x 1,2 m	Kellarikuoppa
Alakohde 5	7210483	549322	3 x 2,5 x 0,5 m	Kivirakenne

Kuva 27. FM Niko Liedes toteamassa alakohteen 3 kiuasrakennetta. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 28. Maapenkkirakennetta pääkohteella. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 29. Alakohteen 2 maapenkkirakennetta ja sen keskellä olevat kuopat. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 30. Alakohteen 4 kellarikuoppa. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

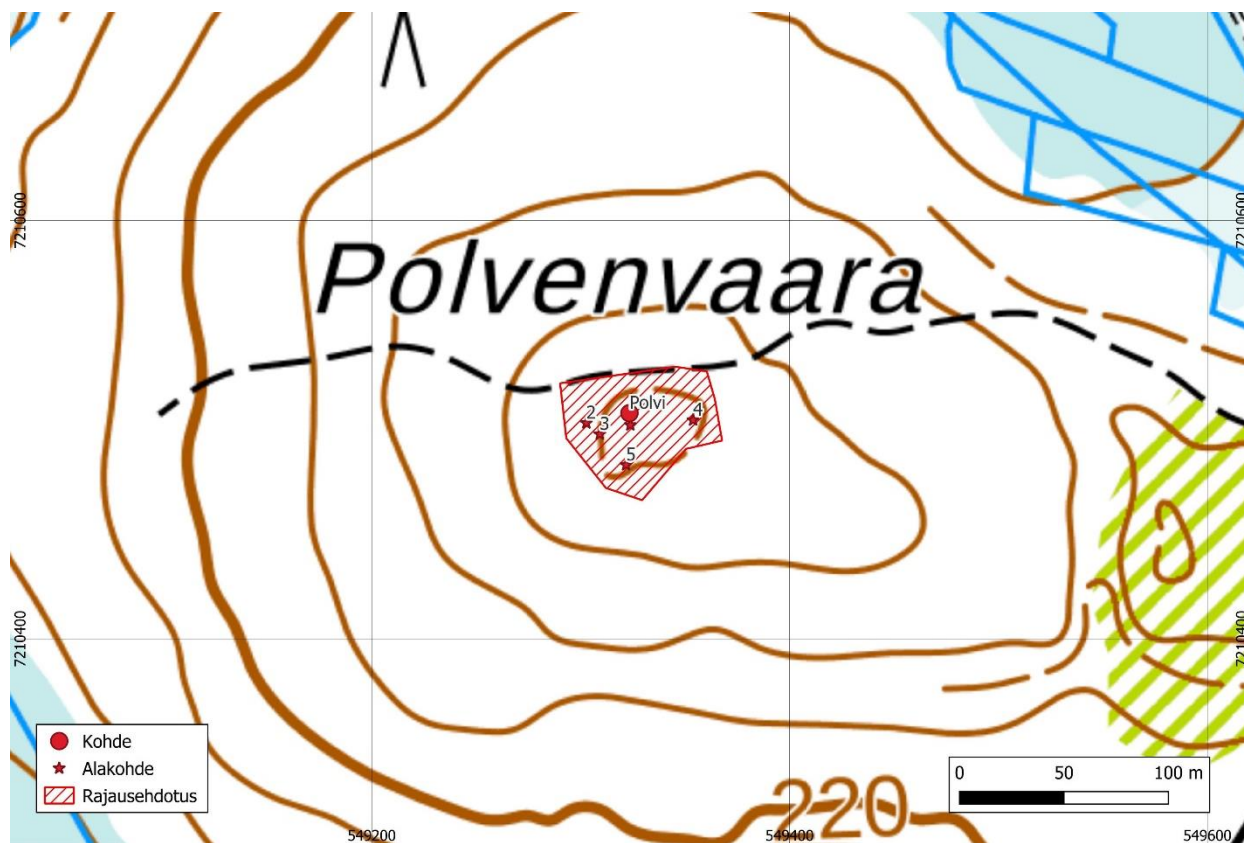
Kuva 31. Alakohteen 5 kivikasa. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 32. Polven talo. Ote pitäjänkartalta 1864c.

Kuva 33. Polven talon tilukset. Ote isojakokartalta (Ståhlberg, R. & Wåhlberg, G.W. 1859–1863).

Kuva 34. Kohteen ja alakohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

9. Polvenvaara itä

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7210369 E 549834

Korkeus: 225 m mpy

Löydöt: –

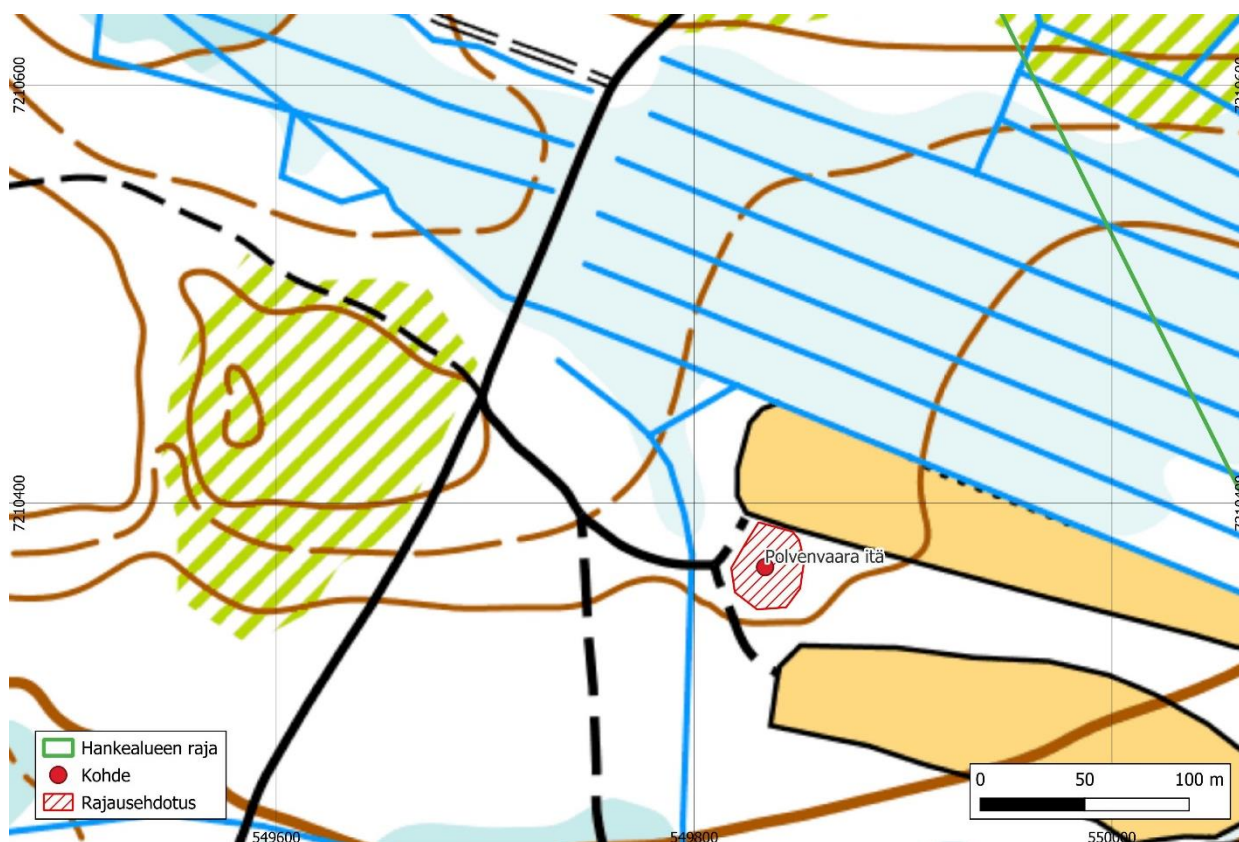
Kohde sijaitsee Kempasvaaran talokeskittymästä noin 1,1 km lounaaseen, kahden peltotien välissä aivan peltotien vieressä. Kohdeella kasvaa varsin tiheä sekametsätaimikko. Maaperä on kivikkoista moreenia.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 15 m. Halssi on eteläkaakkoon. Se on noin 7 m pitkä, 0,8 m syvä ja tervahaudan päästä 1,5 m leveä. Vallin korkeus on noin 0,3 m ja leveys noin 3 m.

Tervahaudan ympäristö on metsä-äestetty kauttaaltaan, joten kohde on melko pahoin vaurioitunut.

Kuva 35. Polvenvaara itä tervahauta kuvattuna halssia kohti. Etelästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 36. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

10. Polvensuo länsi

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7210102 E 548383

Korkeus: 213 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Polvensuon länsireunalla, noin 300 m Liminganlehdon peltoaukon kaakkoiskulmasta eteläkaakkoon. Puusto on havupuuvaltaista sekametsää ja aluskasvillisuus samalta ja varpuja.

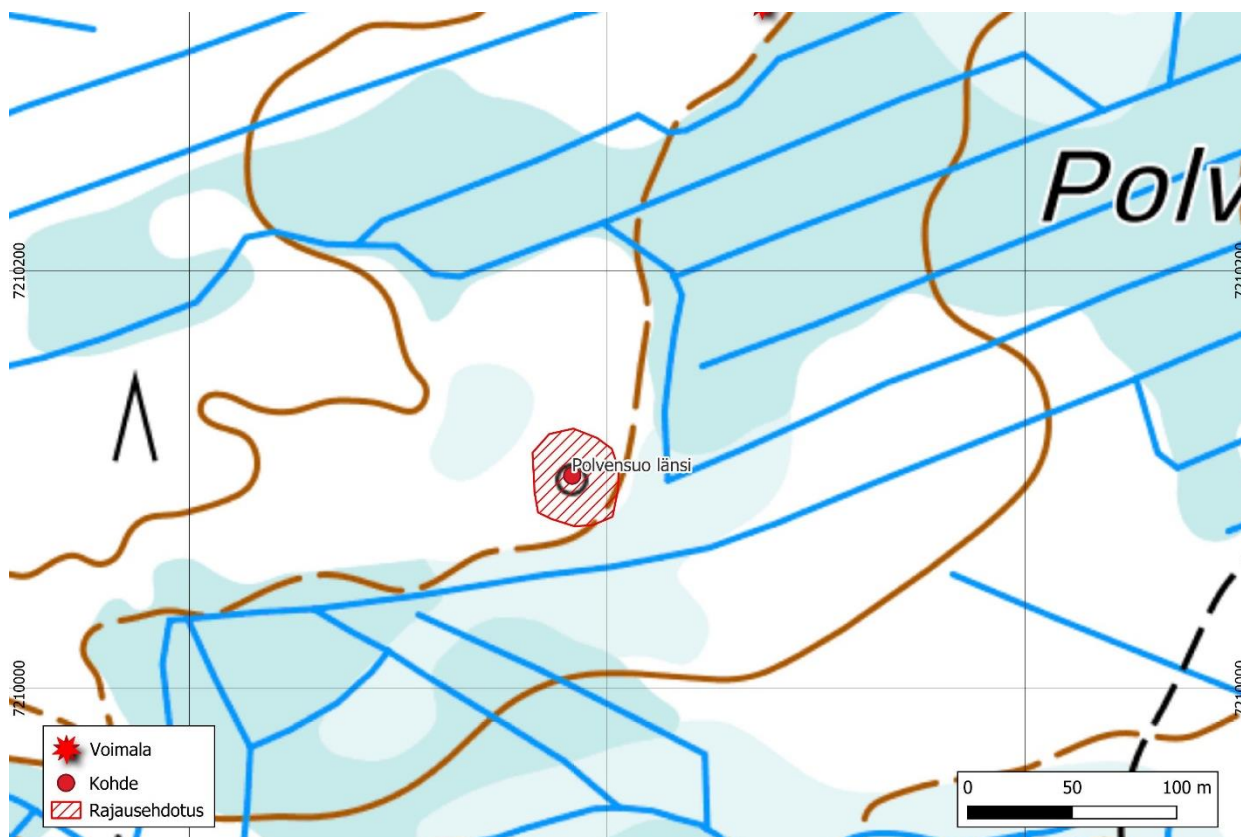
Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Halssi on kaakkoon ja noin 7 m pitkä, 1 m syvä ja tervahaudan päästä 1 m leveä. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on 70 cm.

Tervahaudan pohjois- ja lounaispuolilla on kuoppia, jotka liittyvät sen käyttöön.

Kohteella on nähtävissä metsäkoneiden aiheuttamia vaurioita. Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 37. Polvensuo länsi tervahauta. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 38. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

11. Polvensuo itä

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7210055 E 549385

Korkeus: 210 m mpy

Löydöt: –

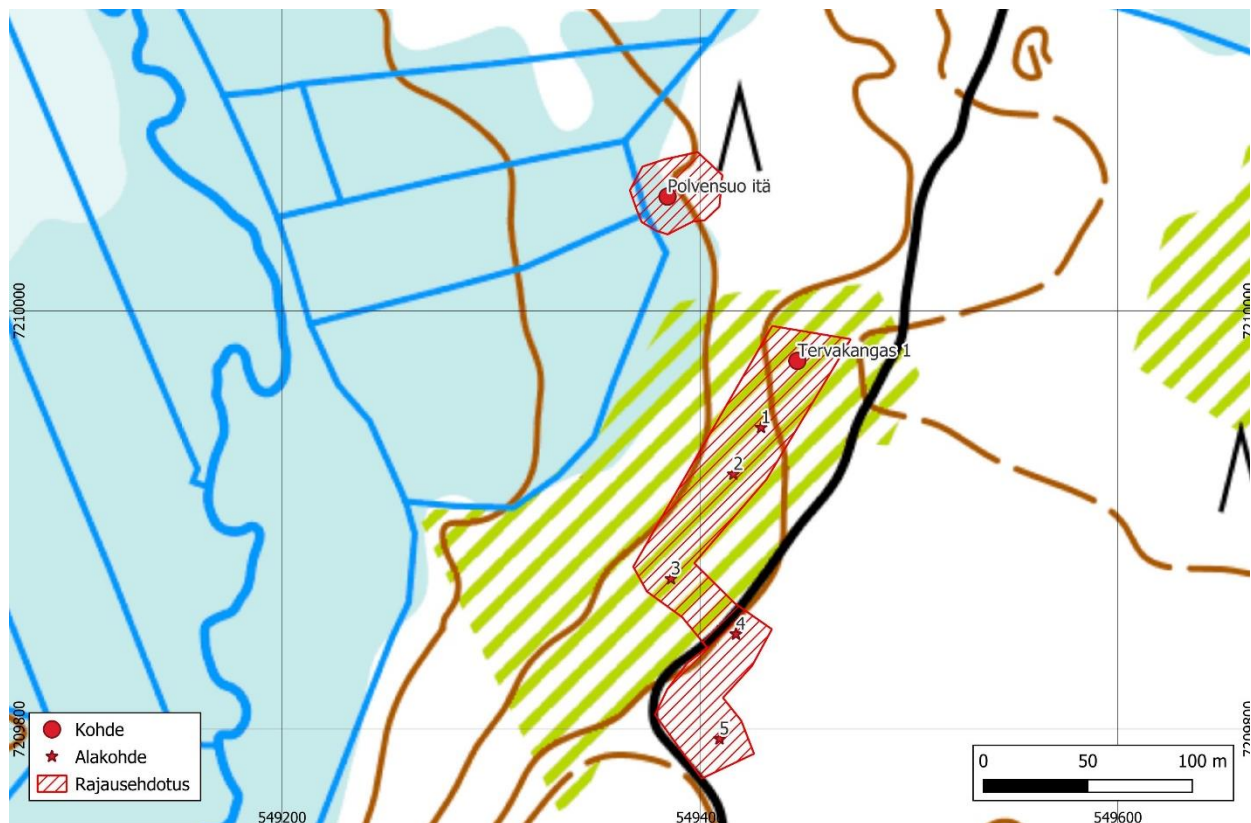
Kohde sijaitsee Polvensuon reunalla, melko jyrkästi suohon viettävässä rinteessä, Kempasvaaran talokeskittymästä 1,6 km lounaaseen. Puusto on varttunutta havupuuvoittoista sekametsää. Aluskasvillisuus on sammalta, varpua ja katajaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Länsilounaaseen oleva halssi on lyhyt ja jyrkkäpiirteinen. Sen pituus on noin 3 m, syvyys 1,7 m ja leveys tervahaudan päästä noin 2 m. Tervahaudan vallit ovat noin 70 cm korkeat, 3 m leveät. Tervahaudan syvyys on noin 60 cm.

Noin 15 m tervahaudasta itään on vallin ympäröimä loiva painanne, joka muistuttaa hieman pientä tervahautaa. Siitä ei kuitenkaan maaperäkairalla löydetty hiiltä. Se vaikuttaa tarkoituksella rakennetulta, joten se on otettu mukaan muinaisjäännöksen rajausehdotukseen.

Kuva 39. Polvensuo itä tervahauta. Kaakosta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 40. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

12. Tervakangas 1

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäänneksensä.

Tyyppi: maarakenteet, kuopat

Ajoitus: ajoittamaton

N 7209976 E 549447 (pohjoisin kuoppa)

Alakohteet: ks. taulukko 3

Korkeus: 212–215 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tervakankaan luoteisosassa, Kempasvaarasta tulevan metsätien molemmin puolin. Tien länsipuolella on hiljattain hakattu ja äestetty hakkuuaukko. Tien itäpuoli on varttunutta mäntyvaltaista havumetsää. Maaperä on enimmäkseen hienoa hiekkaa.

Paikalla on kuuden kuopan muodostama kokonaisuus. Neljä tien länsipuolella hakkuuaukolla olevaa kuoppaa ovat lounas-koillissuuntaisessa, suorassa jonossa noin 120 m matkalla. Kaksi muuta kuoppaa ovat tien itäpuolella hakkaamattomalla alueella. Ne ovat jonomuodostelmasta noin 40 ja 80 m päässä.

Kuopat ovat pääosin melko loivapiirteisiä. Tien itäpuolella olevat kuopat ovat kuitenkin jyrkempiä ja syvempiä. Kuopat ovat todennäköisesti pyyntikuoppia.

Pääkohde: Pohjoisimpana jonomuodostelmassa on pyöreä halkaisijaltaan noin kaksimetrisen kuoppa. Syvyys on arviolta 50 cm. Maaperäkairanäytteessä todettiin noin 20 cm paksuinen huuhtoutumiskerros. Kuopan ympärillä on matala valli. Vaikka tämä kuoppa sijaitsee hakkuuaukealla, se on säilynyt ehjänä.

Alakohde 1: Pyöreä kuoppa on halkaisijaltaan noin 2 m ja noin 40 cm syvä. Sen itäreunalla kulkee äestysura, mutta kuoppa näyttää silti säilyneen kohtalaisesti. Kairanäytteessä todettiin 15 cm paksuinen likaiselta näyttävä huuhtoutumiskerros.

Alakohde 2: Pyöreä kuoppa on halkaisijaltaan 2,5 m ja sen syvyys on 50 cm. Metsä-äes on osunut keskelle kuoppaa ja repinyt sen lounaisreunan auki. Kairanäytteessä todettiin vaurioituneesta osasta vielä noin 6 cm huuhtoutumiskerros. Tämän alla vaikutti olevan sekoittunut kerrosta, jossa oli noin 15 cm syvyydessä hiiltä. Hiiltä havaittiin myös äestysurassa, mutta se voi olla pintamaassa ollutta metsäpalo-kerrosta. Löytöjä ei tehty.

Alakohde 3: Pyöreä kuoppa on halkaisijaltaan 2 m ja syvyydeltään 40 cm. Myös sen keskellä on metsä-äkeen aiheuttama vaurio. Kairanäytteessä näkyi vielä 15 cm huuhtoutumiskerros.

Alakohde 4: Tieuran itäpuolella. Pyöreä suppilomainen kuoppa on halkaisijaltaan 3 m ja noin 80 cm syvä. Sitä ympäröi matala valli. Kairanäytteessä oli noin 30 cm paksuinen huuhtoutumiskerros. Kerroksen paksuus johtunee kuopan syvyydestä ja jyrkästä muodosta.

Alakohde 5: Tieuran itäpuolella, lähellä jyrkkää mutkaa on kohteen suurin kuoppa. Sen halkaisija on 3,5 m ja syvyys noin 60 cm. Se on laakeahko ja profiililtaan loiva. Ympärillä on valli. Kuopan pohjaan tehtiin koepisto, jossa havaittiin tummanharmaata ja rasvaisen oloista hiekkaa noin 20 cm syvyyteen saakka.

Kuva 41. Tervakangas 1:n pääkohteen kuoppa. Etelästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Taulukko 3. Kohde ja alakohteet.

Nro	N	E	Koko	Kuvaus
Pääkohde	7209976	549447	2 x 0,5 m	Pyöreä kuoppa
1	7209944	549429	2 x 0,4 m	Pyöreä kuoppa
2	7209922	549416	2,5 x 0,5 m	Pyöreä kuoppa
3	7209872	549386	2 x 0,4 m	Pyöreä kuoppa
4	7209845	549417	3 x 0,8 m	Pyöreä, suppilomainen kuoppa
5	7209795	549409	3,5 x 0,6 m	Pyöreä, laakea kuoppa

Kuva 42. Alakohde 1:n kuoppa. Koillisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 43. Alakohde 2:n kuoppa. Koillisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

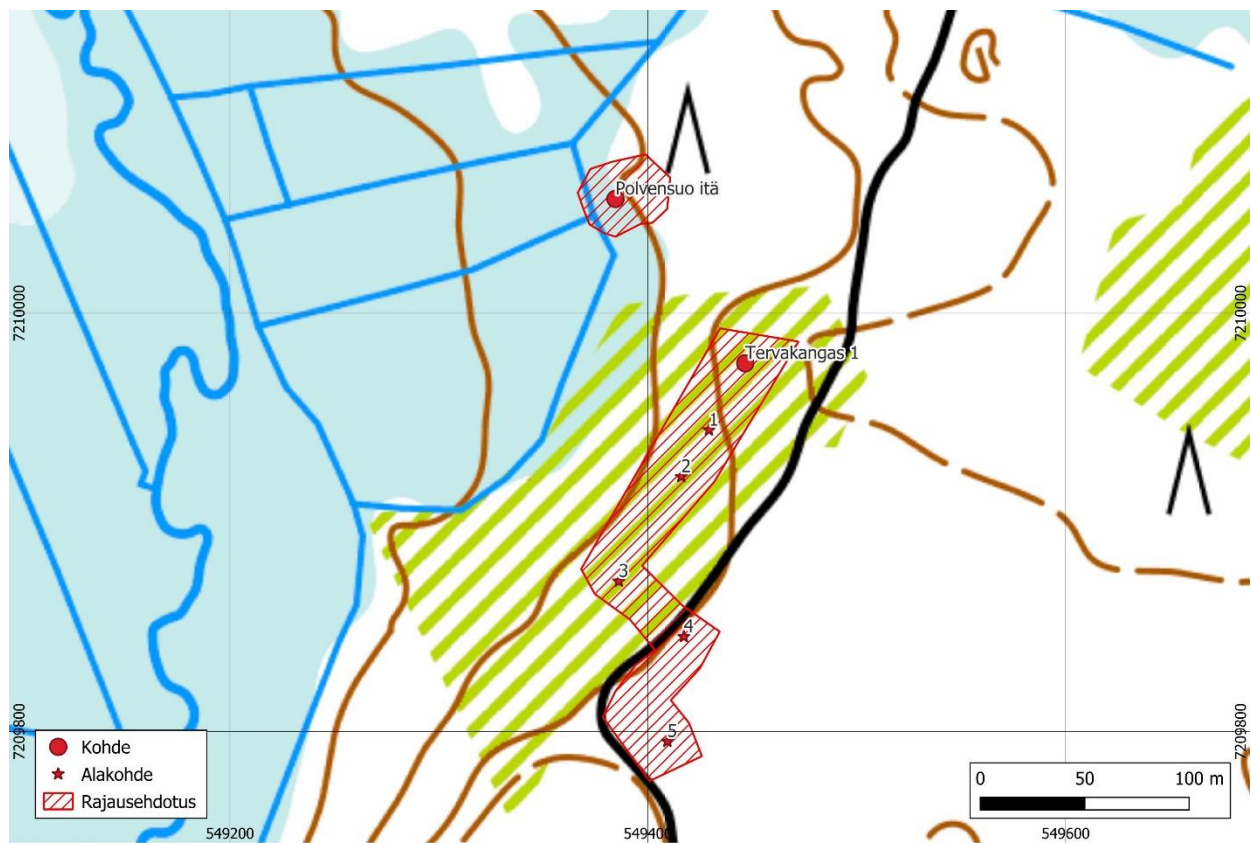
Kuva 44. Alakohde 3:n kuoppa. Koillisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 45. Alakohde 4:n kuoppa. Koillisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 46. Alakohde 5 on laakeapiirteinen kuoppa. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 47. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

13. Tervakangas 2

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: maarakenteet, kuopat

Ajoitus: ajoittamaton

N 7209715 E 549459 (pohjoisin kuoppa)

Alakohteet: ks. taulukko 4

Korkeus: 206–215 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tervakankaan länsiosassa, Kempasvaarasta tulevan metsätien varrella ol-
len pääosin sen eteläpuolella. Maaperä paikalla on enimmäkseen hienoa hiekkaa. Puusto on varttunutta mäntymetsää.

Paikalla on seitsemän kuopan muodostama pohjoisluode-eteläkaakosuuntainen 250 m pitkä jono. Kuopat ovat soikeita tai pyöreitä. Kooltaan ne ovat pääosin suurempia, kuin Tervakangas 1:n kuopat. Kuopat ovat todennäköisesti pyyntikuoppia.

Pääkohde: Pohjoisin jonomuodostelman kuopista on pyöreä ja suppilomainen. Se on noin 3 m halkaisijaltaan ja syvyyttä sillä on 60 cm. Maaperäkairanäytteessä todettiin noin 20 cm paksuinen likainen ja nokea sisältävä huuhtoutumiskerros. Kuopan ympärillä on matala valli. Kuoppa sijaitsee metsätien pohjoispuolella. Kaikki tämän kohteen alakohteet ovat tien eteläpuolella.

Alakohde 1: Soikea kuoppa on matalavallinen. Mitoiltaan se on noin 3,5 x 3 m ja syvyyden ollessa noin 50 cm. Metsäkoneen jälki menee kuopasta suoraan yli.

Alakohde 2: Pyöreä suppilomainen kuoppa on halkaisijaltaan 3 m ja sen syvyys on 60 cm. Kuopalla on matalahko valli. Profiililtaan kuoppa on loiva.

Alakohde 3: Soikea ja laakea kuoppa on kooltaan 3,5 x 2 m ja syvyyttä sillä on 50 cm. Ympärysvalli erottuu heikosti.

Alakohde 4: Soikea vallillinen kuoppa on mitoiltaan 3,5 x 3 m ja 45 cm syvä.

Alakohde 5: Pyöreä vallillinen kuoppa on halkaisijaltaan 3,5 m ja sen syvyys on noin 60 cm. Kairanäytteessä todettiin noin 15 cm huuhtoutumiskerros.

Alakohde 6: Pyöreä, suppilomainen kuoppa on halkaisijaltaan 2,5 m. Syvyydeltään se on noin 50 cm. Kairauksessa havaittiin 20 cm paksuinen huuhtoutumiskerros.

Kuva 48. Tervakangas 2:n pääkohteen kuoppa. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Taulukko 4. Kohde ja alakohteet.

Nro	N	E	Koko	Kuvaus
Pääkohde	7209715	549459	3 x 0,6 m	Pyöreä, suppilomainen kuoppa
1	7209669	549460	3,5 x 3 x 0,5 m	Soikea kuoppa
2	7209620	549488	3 x 0,6 m	Pyöreä, suppilomainen kuoppa
3	7209579	549499	3,5 x 2 x 0,5 m	Soikea kuoppa
4	7209557	549525	3,5 x 3 x 0,45	Soikea kuoppa
5	7209511	549522	3,5 x 0,6 m	Pyöreä, laakea kuoppa
6	7209474	549541	2,5 x 0,5 m	Pyöreä, suppilomainen kuoppa

Kuva 49. Alakohde 1:n kuoppa. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 50. Alakohde 2:n kuoppa. Koillisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 51. Alakohde 3:n kuoppa. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 52. Alakohde 4:n kuoppa. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 53. Alakohde 5:n laakea kuoppa. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 54. Alakohde 6:n kuoppa. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 55. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

14. Tervakangas 3

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, hiilimiilut

Ajoitus: historiallinen

N 7209710 E 549561

Alakohde: N 7209665 E 549579

Korkeus: 215 m mpy

Löydöt: –

Kohteet sijaitsevat Kempasvaarasta Tervakan-
kaalle tulevan metsätien pohjoispuolella, Ter-
vakankaan länsiosassa. Maaperä on hiekkaa,
ja puusto enimmäkseen varttunutta mänty-
metsää.

Paikalla on kaksi hiilimiilua. Pohjoisempi miilu
(pääkohde) on selkeäpiirteinen ja syvä. Kuopan
ympärillä on valli. Kuopan halkaisija on noin 3
m ja syvyys 1 m. Kuoppaa reunustaa noin 1 m
leveä ja 30 cm korkea valli. Maaperäkairanäyt-
teessä havaittiin paksu puuhiili- ja nokikerros.

Alakohde sijaitsee pääkohteelta noin 50 m
kaakkoon. Aivan tieuran reunassa, osittain sen
alle jääneenä, on toinen pienempi hiilimiilu. Se
on halkaisijaltaan noin 2 m ja 40 cm syvä. Kuop-
paa kiertää matala valli, joka on arviolta 70 cm
leveä. Maaperäkairalla saatiin pohjasta ja val-
lista vahvan hiilinen ja nokinen näyte.

*Kuva 56. Tervakangas 3:n pääkohde. Etelästä.
Kuva: Taneli Leinonen.*

*Kuva 57. Tervakangas 3:n alakohde. Lännestä.
Kuva: Taneli Leinonen.*

Kuva 58. Tervakankaan kohteita. Tervakangas 3 kartan vasemmassa reunassa, alakohde siitä kaakkoon. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

15. Tervakangas 4

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: maarakenteet, kuopat

Ajoitus: ajoittamaton

N 7209887 E 549730

Alakohde 1: N 7209845 E 549756

Alakohde 2: N 7209820 E 549710

Korkeus: 215–217 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tervakankaan pohjoisosassa, Kempasvaaralta tulevan metsätien ja siitä pelolle haarautuvan tieuran risteyksen länsipuolella. Maaperä on hiekkaa, ja puusto enimmäkseen varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuus on puolukkaa ja sammalta.

Paikalla on kolme painannemaista kuoppaa noin 70 x 50 metrin kokoisella alueella. Vain eteläisin kuopista on selkeän kuoppamainen, muistuttaen Tervakangas 1 ja 2 alueilla olleita kuoppia. Kuoppien käyttötarkoitus on epäselvä.

Pääkohde on soikeahko 3,5 x 3 m kokoinen ja 40 cm syvä painanne. Maaperäkairalla siitä saatiin noin 20 cm paksuinen huuhtoutumiskerros.

Alakohde 1: Painannemainen syvennys, jossa voi erottaa matalaa vallia. Syvennyksen halkaisija on noin 3 m ja syvyys 30 cm. Muoto on hieinan epämääräinen. Kairanäytteessä oli 20 cm huuhtoutumiskerros painanteen pohjalta ja vallissa vastaavasti 10 cm paksuudelta.

Alakohde 2: Pyöreä noin 3 m halkaisijaltaan oleva kuoppa, joka on 45 cm syvä. Kuoppaa ympäröi matala valli. Kairanäytteessä oli noin 15 cm paksuudelta huuhtoutumiskerrosta. Vallista kairattuna paksuus oli 10 cm.

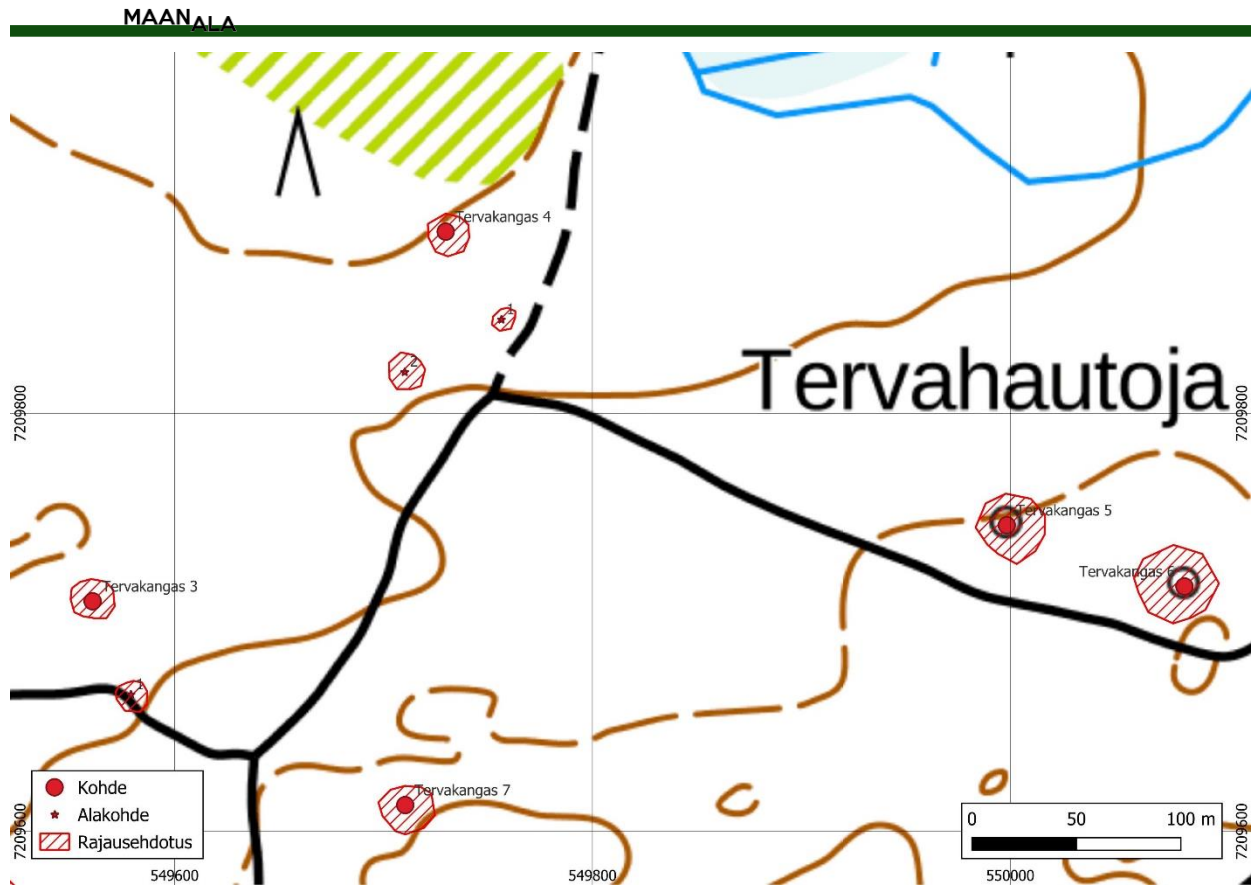
Kuva 59. Tervakangas 4:n pääkohteen kuoppa. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 60. Tervakangas 4:n alakohde 1. Lounaasta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 61. Tervakangas 4:n alakohde 2. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 62. Tervakankaan kohteita. Tervakangas 4 keskellä vasemmalla. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

16. Tervakangas 5

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209746 E 549998

Korkeus: 212 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tervakankaan keskellä, metsätien pohjoispuolella. Paikalla on harvaa taimikkoa kasvava hakkuuaukko. Kohteella kasvaa muutama kuusi. Maaperä on hiekkaa, ja aluskasvillisuus varpukasveja.

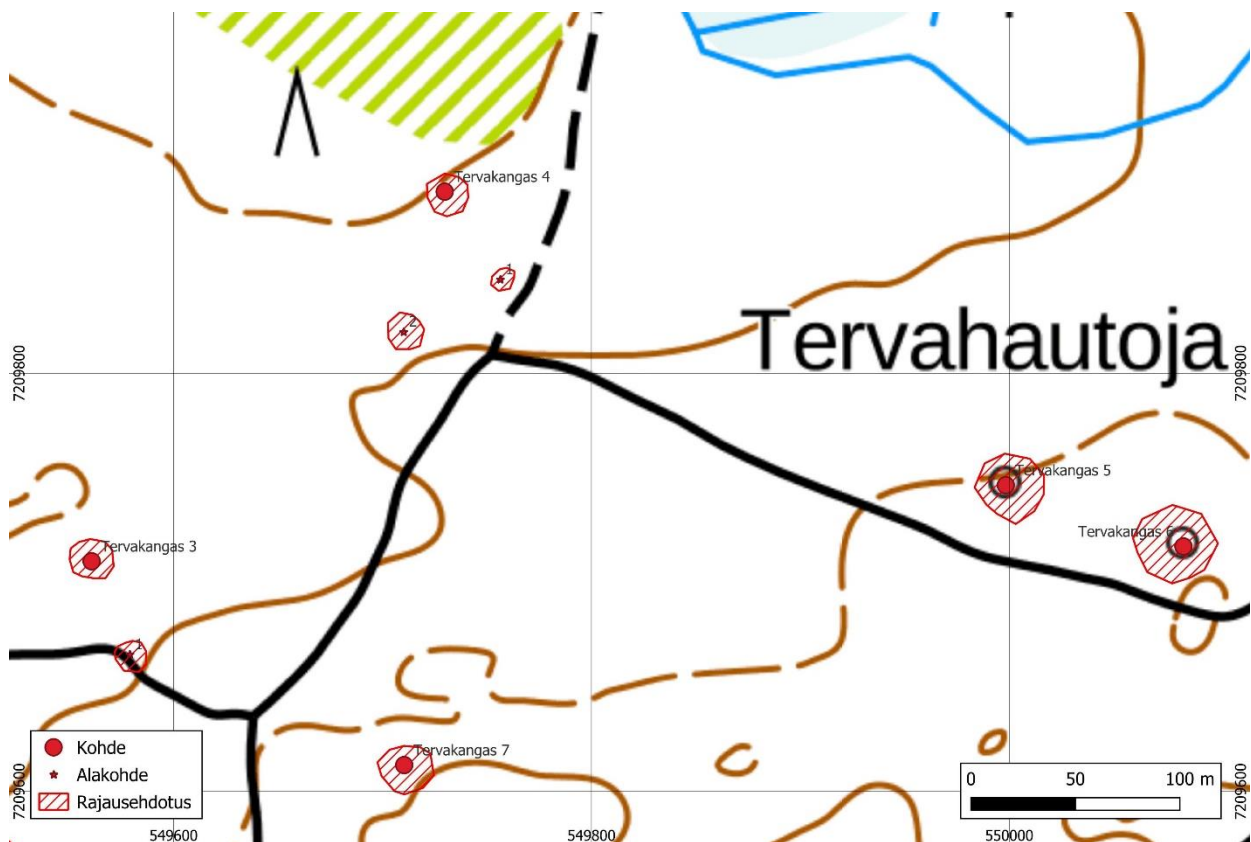
Paikalla on pieni tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 10 m. Vallin korkeus on noin 0,4–0,9 m ja leveys noin 2 m. Kohdetta kiertää matala oja. Halssi on eteläkaakkoon ja noin 3 m pitkä, 1,3 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m

leveä. Halssia on kaiveltu kuopimalla vallin puoleisesta seinästä.

Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 63. Tervakangas 5:n tervahauta. Etelästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 64. Tervakankaan kohteita. Tervakangas 5 toinen oikealta. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

17. Tervakangas 6

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209717 E 550083

Korkeus: 212 m mpy

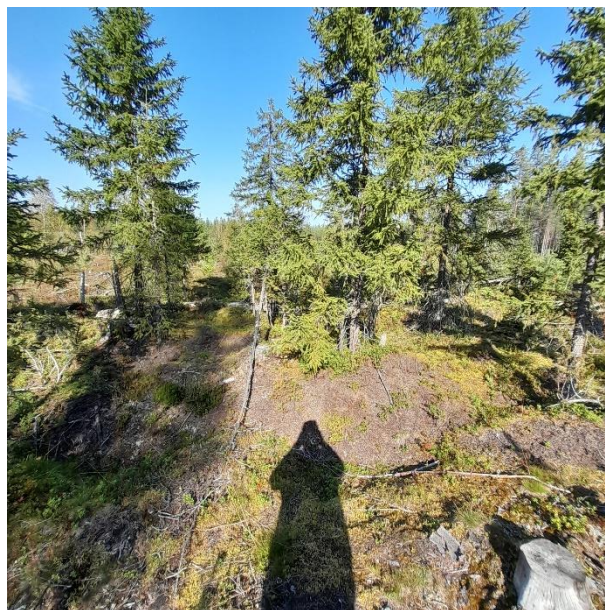
Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tervakankaan keskellä, metsätien pohjoispuolella, noin 90 m itäkaakkoon Tervakangas 5:stä. Paikalla on harvaa taimikkoa kasvava hakkuuaukko. Kohteella kasvaa muutama kuusi. Maaperä on hiekkaa, ja aluskasvillisuus varpukasveja.

Paikalla on selkeäpiirteinen tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 13 m. Vallin korkeus on noin 0,4–0,8 m ja leveys noin 3 m. Kohdetta kiertää matala oja. Halssi on lounaaseen ja

noin 5 m pitkä, 1 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m leveä.

Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 65. Tervakangas 6:n tervahauta. Etelästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 66. Tervakankaan kohteita. Tervakangas 6 kartan oikeassa reunassa. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

18. Tervakangas 7

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: maarakenteet, kuopat

Ajoitus: ajoittamaton

N 7209613 E 549710

Korkeus: 215 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tervakankaan länsiosassa, metsätien itäpuolella. Paikalla on harvaa mäntymetsää. Maaperä on hiekkaa, ja aluskasvillisuus varpukasveja.

Paikalla on yksittäinen kuoppajäännös, joka muistuttaa läheisesti Tervakangas 2:n kuoppajonon pyyntikuoppia. Em. kohteelle on matkaa noin 190 m. Kuopalla on matala valli ja se on laakea, 3,5 x 2,5 m kokoinen ja 60 cm syvä.

Kuva 67. Tervakangas 7:n kuoppa. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 68. Tervakankaan kohteita. Tervakangas 7 alhaalla vasemmalla. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

19. Tervakangas 8

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209516 E 549832

Korkeus: 208 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tervakankaan eteläosassa, metsäteiden väliin jäävällä melko loivalla kangsrinteellä. Paikka on noin 270 m koilliseen Tervajoelta. Kohteen ympärillä on varttunutta havupuumetsää. Sen pohjoispuolella oli inventointihetkellä käynnissä päätehakkuu. Maaperä on hiekkaa, ja aluskasvillisuus varpuja.

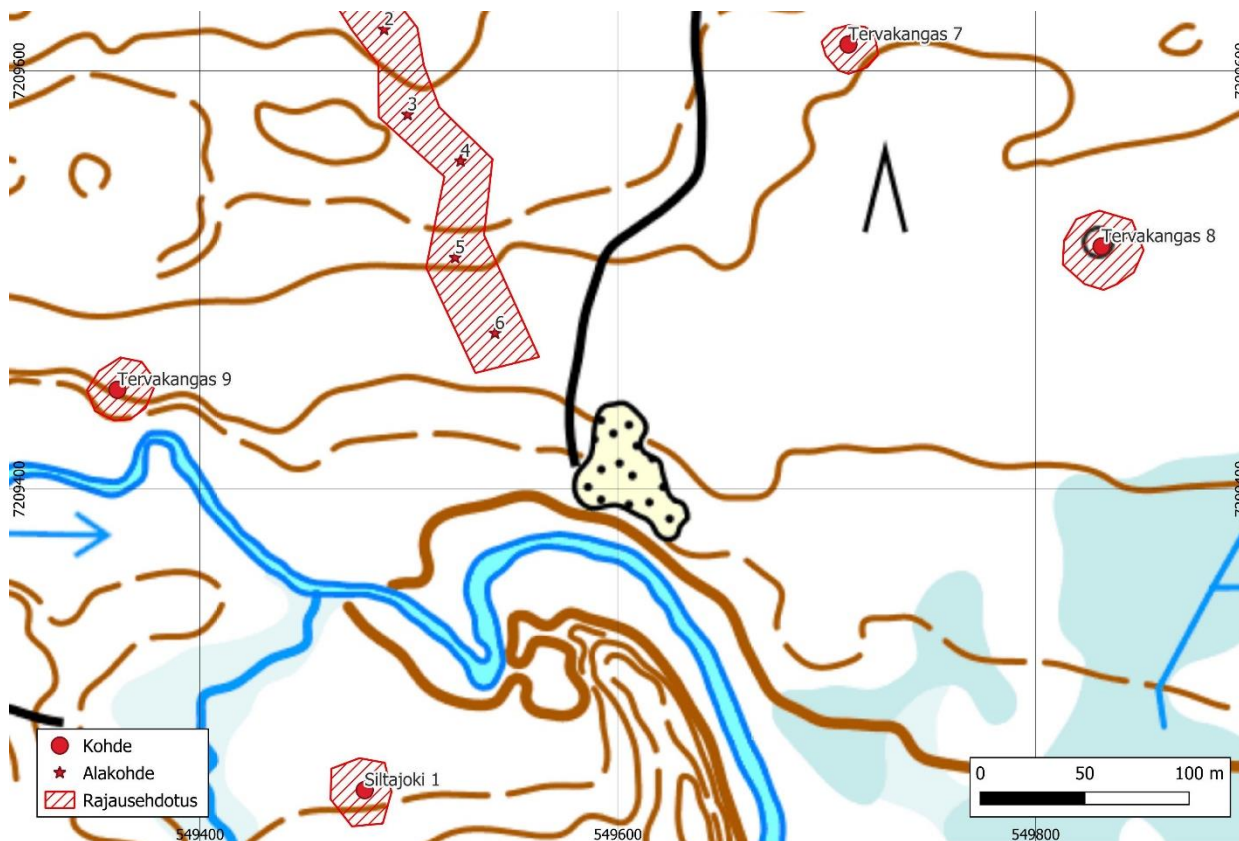
Paikalla on selkeäpiirteinen tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 13 m. Vallin korkeus on noin 0,8 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on noin 1 m. Halssi on eteläkaakkoon ja

noin 4 m pitkä, 1,5 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m leveä.

Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 69. Tervakangas 8:n tervahauta. Lännestä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 70. Tervakankaan kohteita. Tervakangas 8 oikeassa reunassa. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

20. Tervakangas 9

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209448 E 549360

Korkeus: 205 m mpy

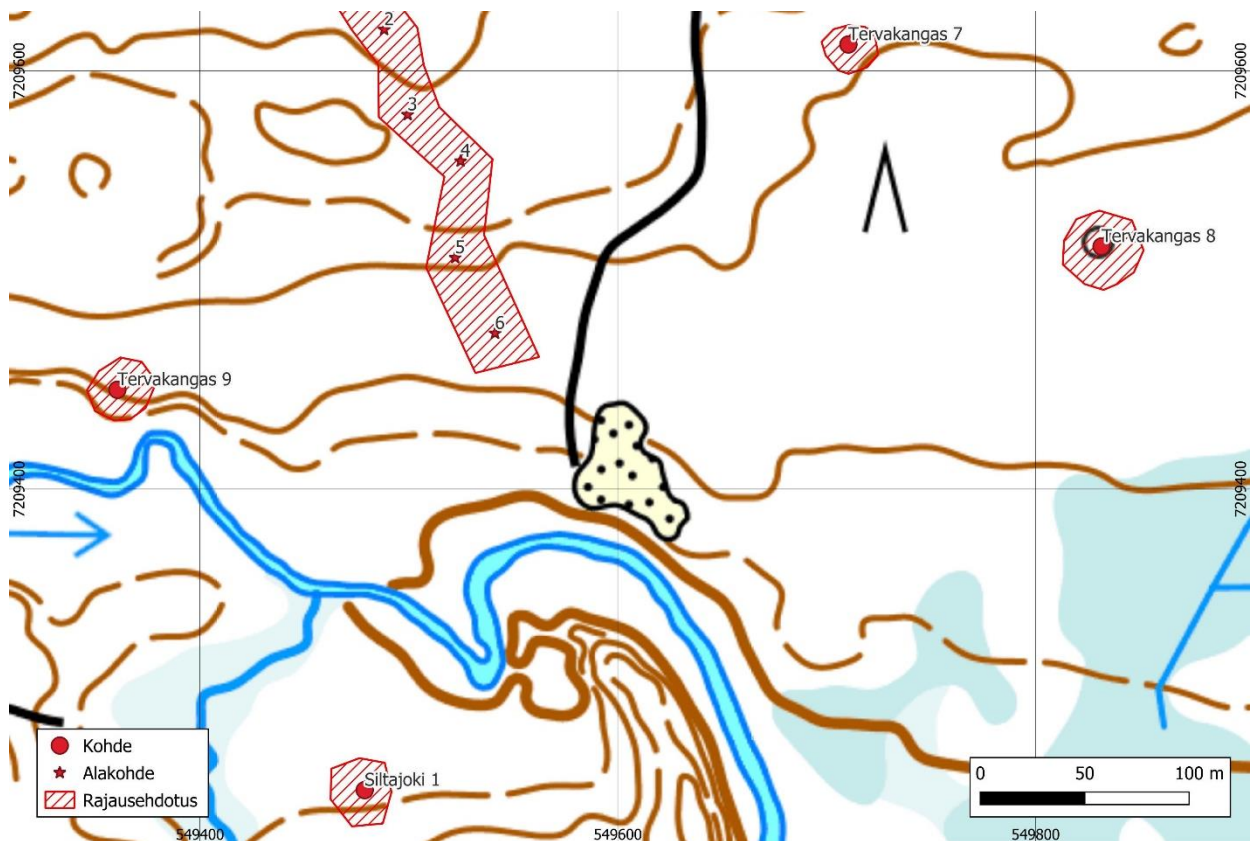
Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tervakankaan lounaisosassa, noin 30 metrin päässä Tervajoen uoman tekemästä mutkasta. Puusto on melko tiheää nuorta mäntymetsää. Maaperä on hiekkaa, ja aluskasvillisuus varpukasveja.

Paikalla on melko matalapiirteinen tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 12 m. Vallin korkeus on 0,5 m ja leveys 3 m. Vallissa on ketunpesiä. Halssi on etelälounaaseen ja noin 5 m pitkä, 1,5 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m leveä.

Kuva 71. Tervakangas 9:n tervahauta. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 72. Tervakangas 9 kartan vasemmassa reunassa. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

21. Tupakkikangas 1

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209848 E 546306

Korkeus: 242 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tupakkikankaan luoteisreunalla, noin 600 m kohti Yttilampea menevän metsätien pohjoispuolella. Puusto on havupuultaista sekametsää.

Paikalla on jyrkkäpiirteinen tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 13 m. Vallin korkeus on noin 1–1,5 m ja leveys noin 2,5 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,5 m. Vallin itäpuolella on kaivanto ja kohteen eteläpuolella kuoppa. Ne liittynevät tervahaudan käyttöön. Halssi on pohjoiseen ja noin 7 m pitkä, 1 m syvä ja tervahaudan päästä 2,5 m leveä.

Tervahauta on merkitty maastokartalle. Kohdekartta seuraavan kohteen yhteydessä.

*Kuva 73. Tupakkikangas 1:n tervahauta. Koillisesta.
Kuva: Niko Liedes.*

22. Tupakkikangas 2

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209826 E 546236

Korkeus: 242 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tupakkikankaan luoteisreunalla, noin 600 m kohti Yttylampea menevän metsätien pohjoispuolella. Kohde on noin 75 m Tupakkikangas 1 tervahaudasta länsilounaaseen. Puusto on havupuuvältaista sekametsää.

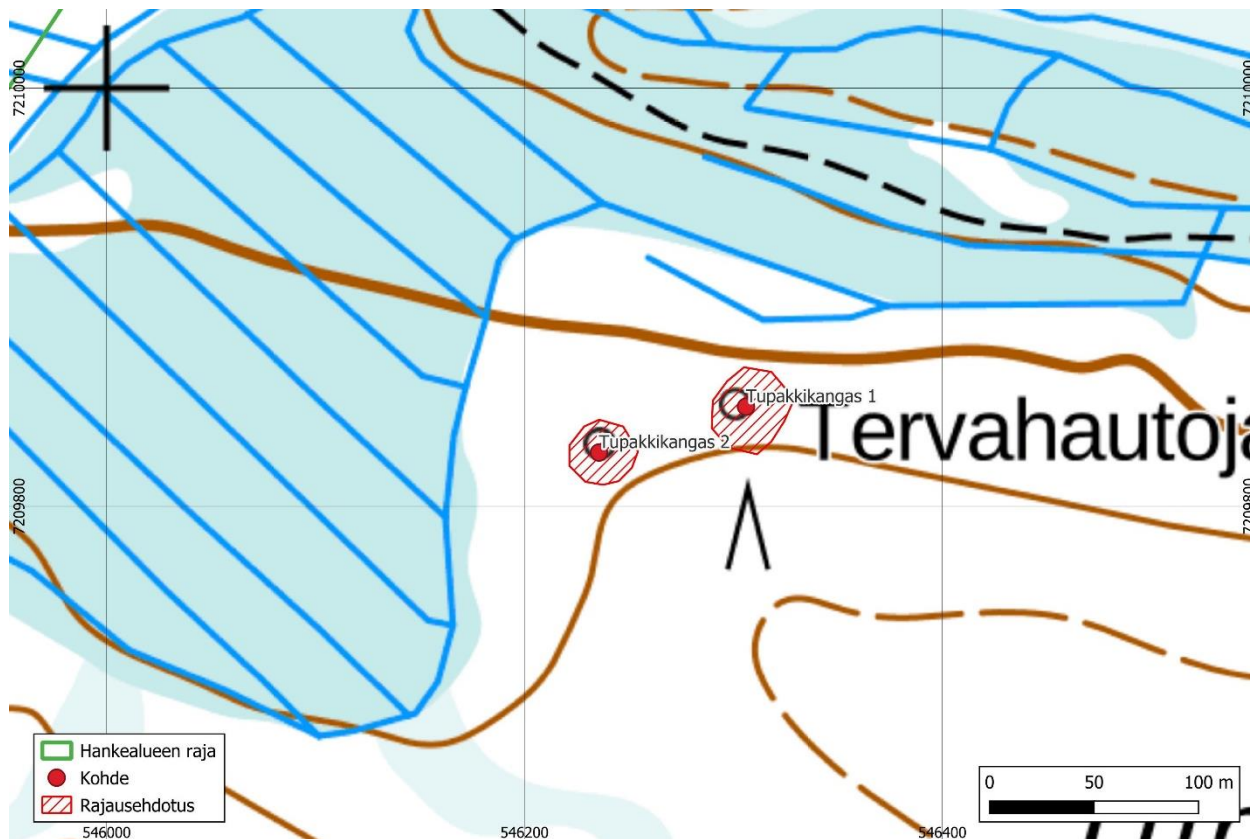
Paikalla on pieni tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 8 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 2,5 m. Kohdetta kiertää matala ojomainen kaivanto. Kohteen eteläpuolen vallissa on metsäkoneen ajoura. Halssi on

länteen ja noin 4 m pitkä, 1 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m leveä.

Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 74. Tupakkikangas 2:n tervahauta. Kaakosta.
Kuva: Niko Liedes.

Kuva 75. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

23. Tupakkikangas 3

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209465 E 546750

Korkeus: 240 m mpy

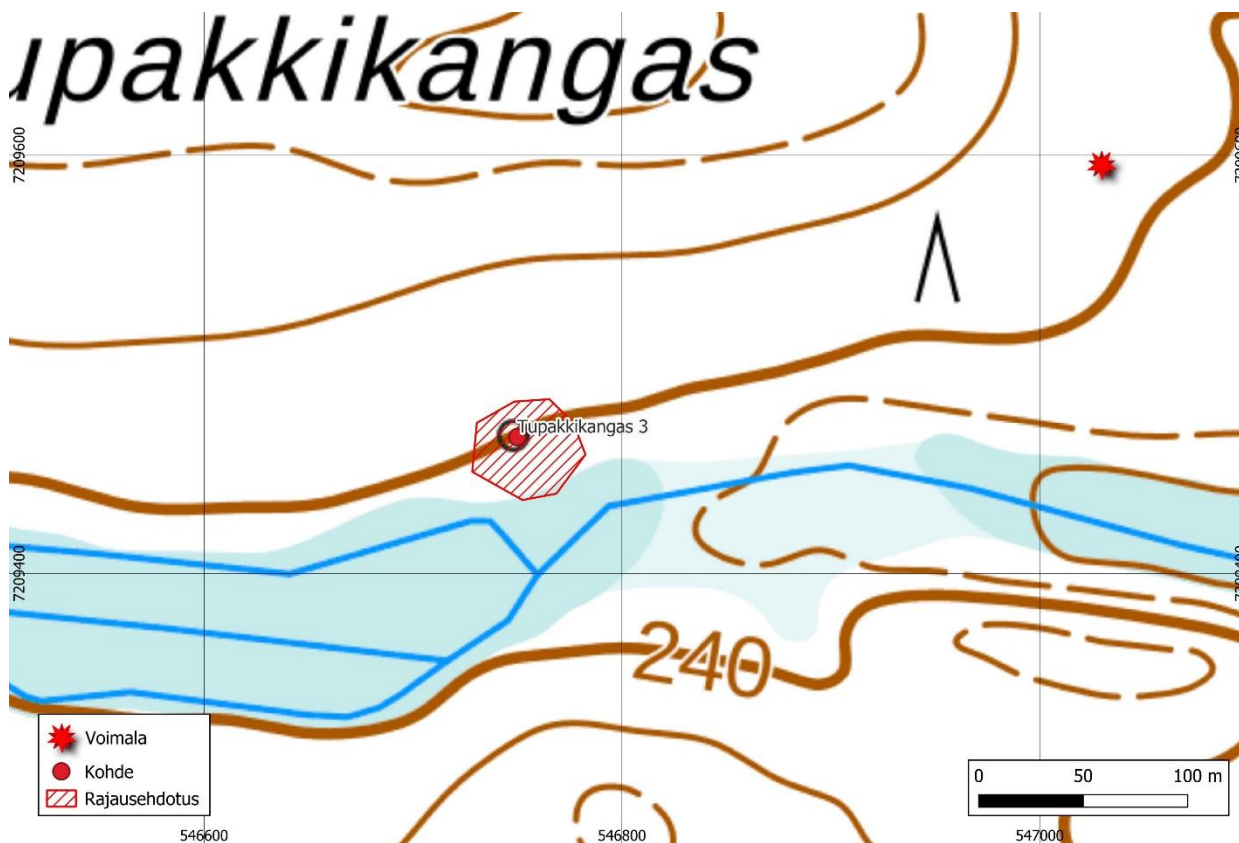
Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tupakkikankaan eteläreunalla, noin 250 m kohti Yttilampea menevän metsätien kääntöpaikalta pohjoiseen. Puusto on havupuultaista sekametsää.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 17 m. Halssi on kaakkoon ja noin 3 m pitkä, 1,2 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m leveä. Siitä jatkuu oja rämeelle. Tervahaudan vallin korkeus on noin 0,3–0,6 m ja leveys noin 3 m. Kohdetta kiertää matala ojamainen kairanto. Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 76. Tupakkikangas 3:n tervahauta. Etelästä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 77. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

24. Tupakkikangas 4

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209353 E 546031

Korkeus: 262 m mpy

Löydöt: –

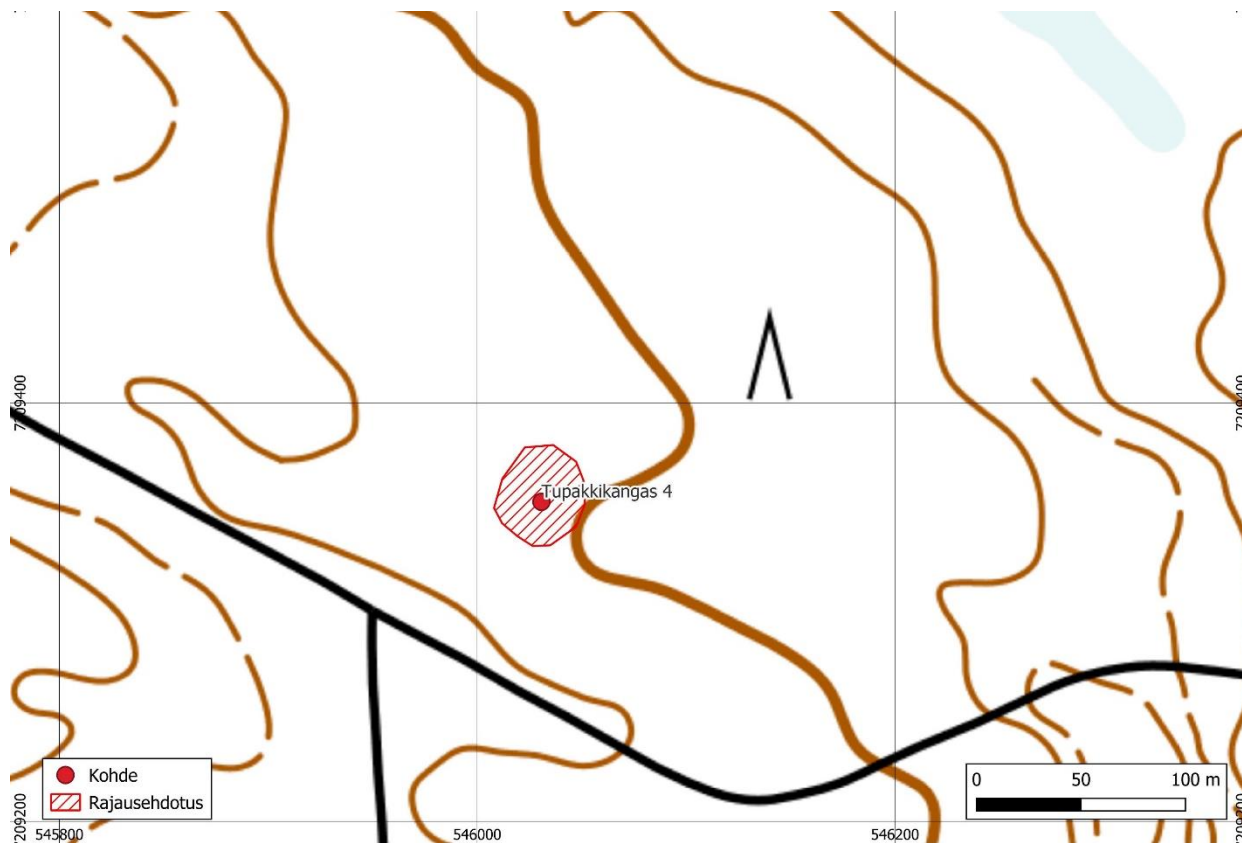
Kohde sijaitsee Tupakkikankaan lounaisreunalla, noin 80 m kohti Yttilampea menevän metsätien ja Tasonlammelle haarautuvan metsätien risteyksen koillispuolella. Puusto on havupuuvältaista sekametsää.

Paikalla on etelään viettävässä harjanteessa tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Halssi on etelään ja noin 6 m pitkä, 2 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m leveä. Tervahaudan vallin korkeus on noin 0,6 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,8 m

mitattuna vallin korkeimpaan kohtaan. Muutoin kohde on melko tasainen ja laakea. Tervahaudan pohjoispuolella on neljä kuoppaa, jotka liittynevät sen käyttöön.

Kuva 78. Tupakkikangas 4:n tervahauta. Lounaasta. Kuva: Niko Liedes.

Kuva 79. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

25. Kankossuo 1

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: maarakenteet, kuopat

Ajoitus: ajoittamaton

N 7209673 E 548044

Korkeus: 222 m mpy

Löydöt: –

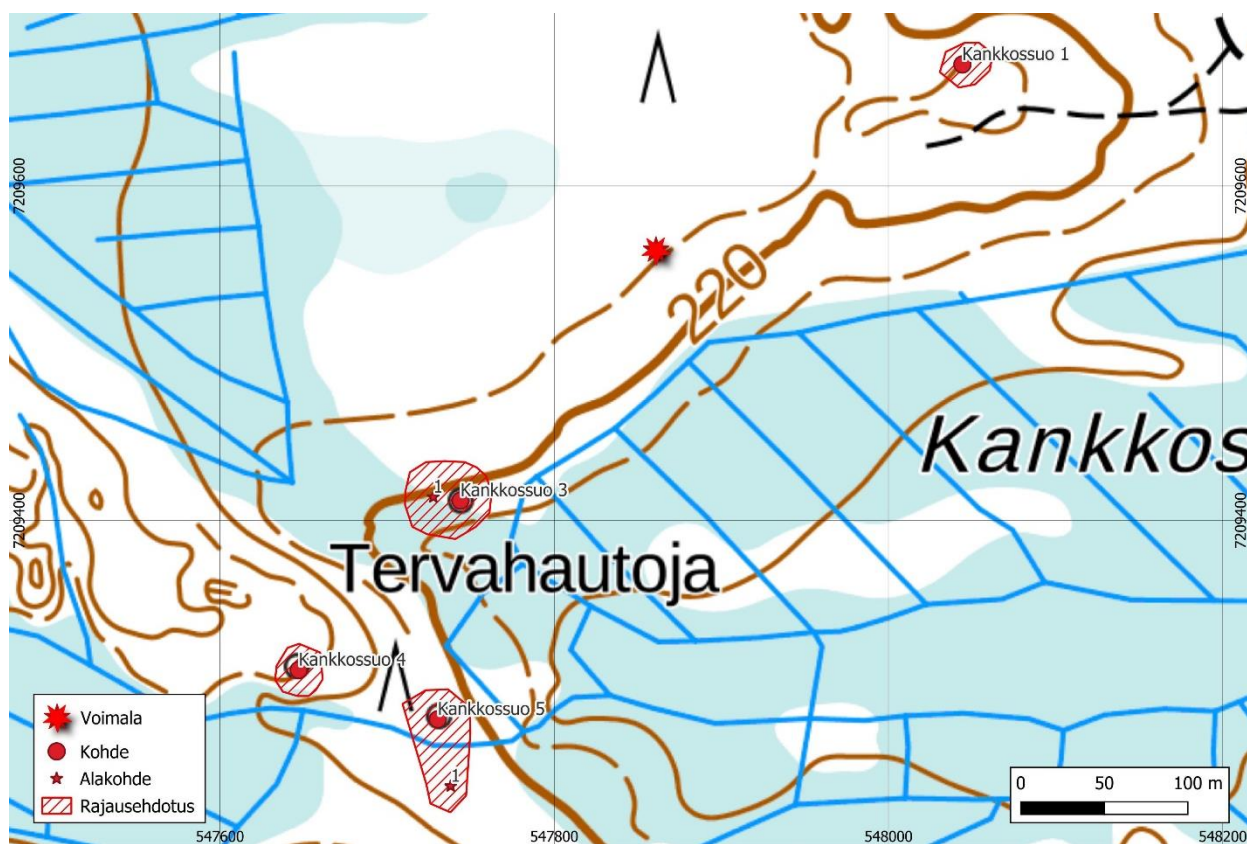
Kohde sijaitsee hiekkaisen harjanteen korkeimman kohdan tuntumassa, Kankossuon pohjoispuolella. Puusto on varttunutta harvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus on varpuja ja jäkälää.

Paikalla on soikea, loivapiirteinen ja vallien ympäröimä kuoppa. Kuopan koko on 2,5 x 1,7 m ja se on 0,5 m syvä. Maaperäkairanäytteessä todettiin pohjasta noin 15 cm paksuudelta huuhtoutumiskerrosta.

Vallissa oli 7 cm huuhtoutumiskerros ja sen alla sekoittunut kerros ennen puhdasta pohjamaata. Kuopan käyttötarkoitus on epäselvä.

Kuva 80. FM Niko Liedes tekee muistiinpanoja Kankossuo 1:n kuoppajäännöksellä. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 81. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

26. Kankkossuo 2

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat / kivirakenteet, kiukaat

Ajoitus: historiallinen

N 7209440 E 548557

Alakohde 1: N 7209457 E 548526

Alakohde 2: N 7209428 E 548542

Alakohde 3: N 7209430 E 548539

Korkeus: 212 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Kankkossuon itäreunalla, noin 550 m Tervajoelta länteen. Maaperä on hiekkavoittoista, ja puusto mäntymetsää.

Paikalla on kaksi tervahautaa, kiuas ja kuoppajäännös.

Pääkohde on suurempi tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 16 m. Halssi on etelään kohti puroa. Se on noin 4 m pitkä ja 1,5 m leveä. Tervahaudan vallit ovat noin 5 m leveät ja korkeimmillaan 1,2 m korkeat. Tervahautaa kiertää matala oja.

Alakohde 1: Noin 10 m kokonaishalkaisijaltaan oleva tervahauta. Valli on 2,5 m leveä. Halssi on pohjoiseen kohti rämettä. Se on noin 3 m pitkä ja 1,5 m leveä.

Alakohde 2: Jyrkkäpiirteinen, neliömäinen kuoppa, jonka syvyys on noin 60 cm. Sen päällä on veistetyin hirren jäänteitä. Puurakenteet ja kuoppa liittyvät paikalla olleeseen tervapirttiin.

Alakohde 3: Noin 2 m länteen kuopasta on kiuaskan jäänteet. Se on kooltaan 2 x 1,8 m ja noin 0,5 m korkea. Kiuas on ladottu sekalaisen kokoisista kivistä. Kivet ovat palaneita.

Tervahaudat on merkitty maastokarttaan.

Kuva 82. Kankkossuo 2:n pääkohteen tervahauta. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

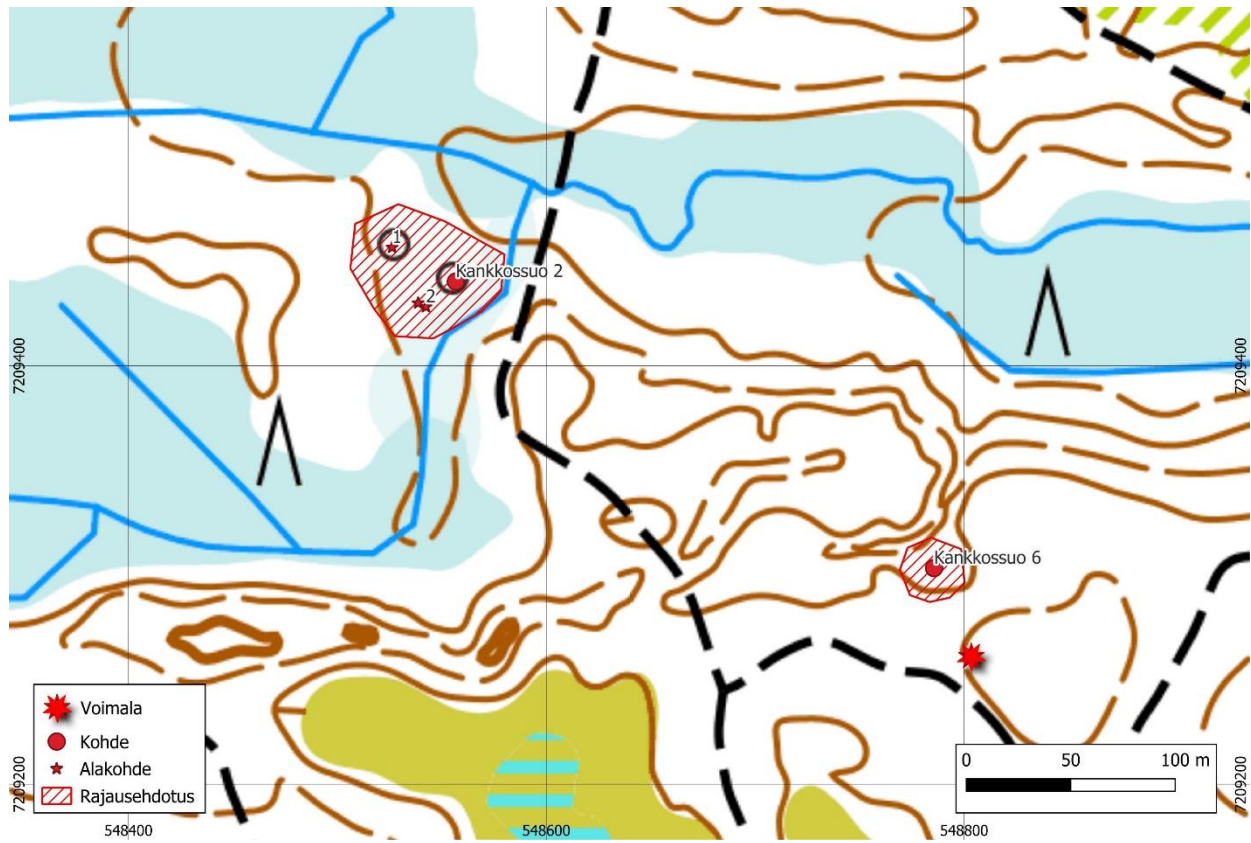
Kuva 83. Kankkossuo 2, alakohde 1:n tervahauta. Kaakosta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 84. Kankkossuo 2, alakohde 2:n kuoppa ja hirsijäännne. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 85. Kankkossuo 2, alakohde 3:n kiuasrakenne. Koillisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 86. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

27. Kankkossuo 3

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209412 E 547744

Alakohde: N 7209414 E 547728

Korkeus: 219 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee aivan matalan hiekkaisen kan-
kaan ja rämeen rajalla, Kankkossuon länsireu-
nalla. Puusto on havupuuvaltaista sekametsää.

Pääkohde: Paikalla on etelään viettävässä rin-
teessä tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on
noin 13 m. Vallin korkeus on noin 1 m ja leveys
noin 2 m. Tervahaudan syvyys on noin 1,6 m.
Halssi on etelään ja noin 4 m pitkä, 0,6 m syvä
ja tervahaudan päästä 1,5 m leveä. Se jatkuu
ojana rämeelle.

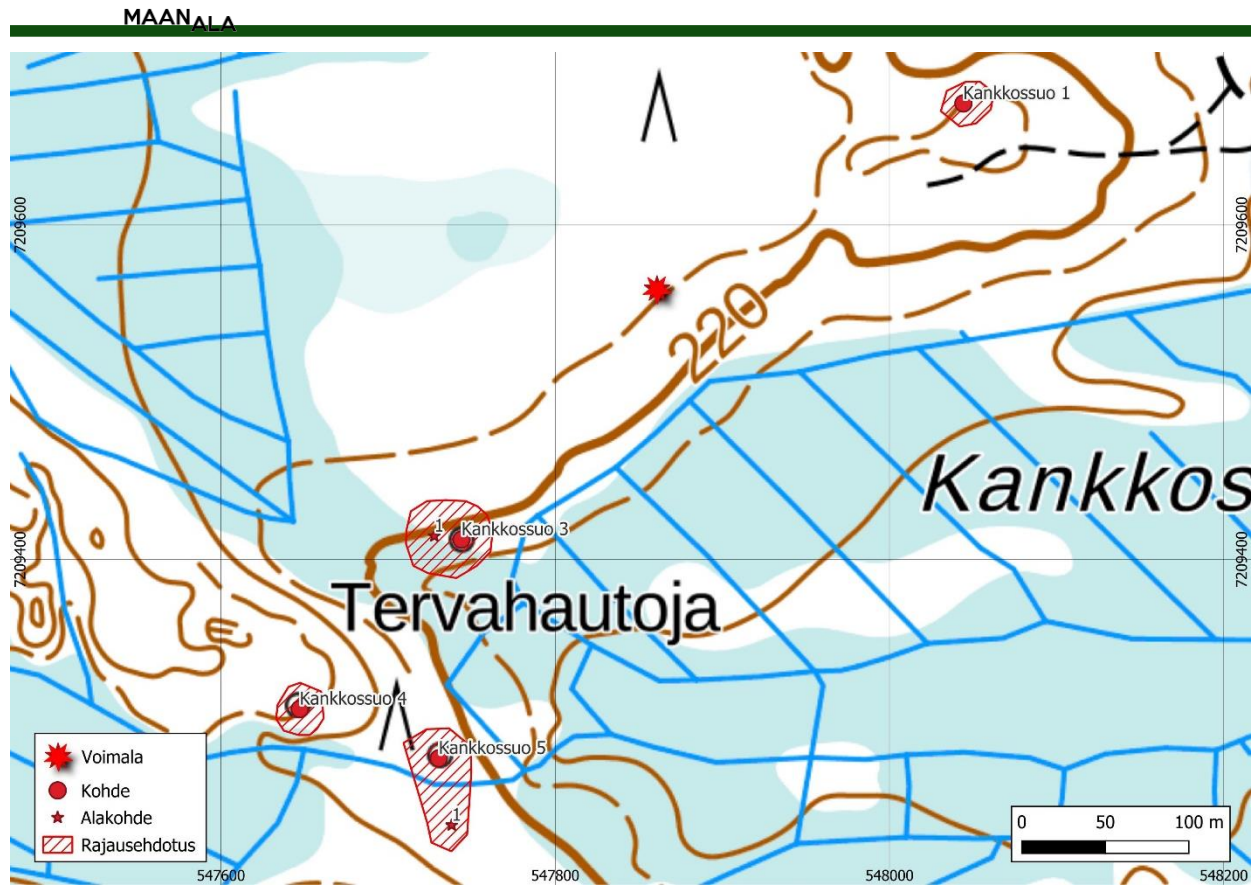
Alakohde: Aivan pääkohteen vieressä, sen län-
sipuolella, on hieman pienempi tervahauta.
Sen kokonaishalkaisija on noin 11 m. Vallin le-
veys on 3 m ja tervahaudan syvyys 0,5 m. Halssi
on etelään ja sen pituus on 6 m, syvyys 1 m ja
leveys 1,5 m. Valli on pohjoisen puolella mata-
lahko ja korkeimmillaan 1 m korkuinen.

Kuva 87. Kankkossuo 3:n pääkohteen tervahauta. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 88. Kankkossuo 3:n alakohteen tervahauta. Lounaasta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 89. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

28. Kankossuo 4

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209311 E 547647

Korkeus: 228 m mpy

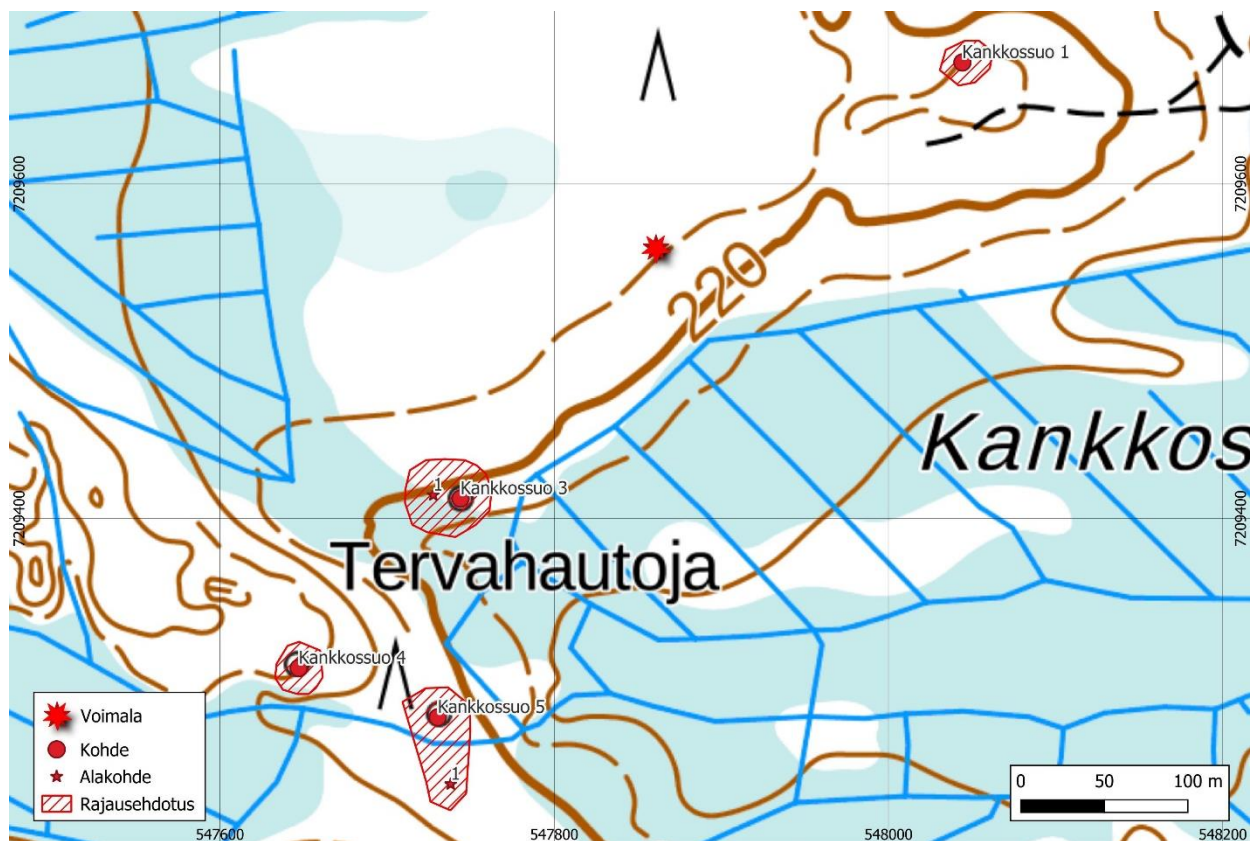
Löydöt: –

Kohde sijaitsee melko jyrkästi kaakkoon viettävällä hiekkaisella niemikkeellä, Kankossuon länsireunalla. Paikka on noin 140 m Kankossuo 3:sta lounaaseen. Puusto on harvaa varttunutta mäntymetsää.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 9 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 2 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,8 m. Halssi on eteläkaakkoon ja noin 4 m pitkä, 1 m syvä ja tervahaudan päästä 1,5 m leveä.

Kuva 90. Kankossuo 4:n tervahauta. Kaakosta.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 91. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

29. Kankkossuo 5

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209281 E 547730

Alakohde: N 7209241 E 547738

Korkeus: 221 m mpy

Löydöt: –

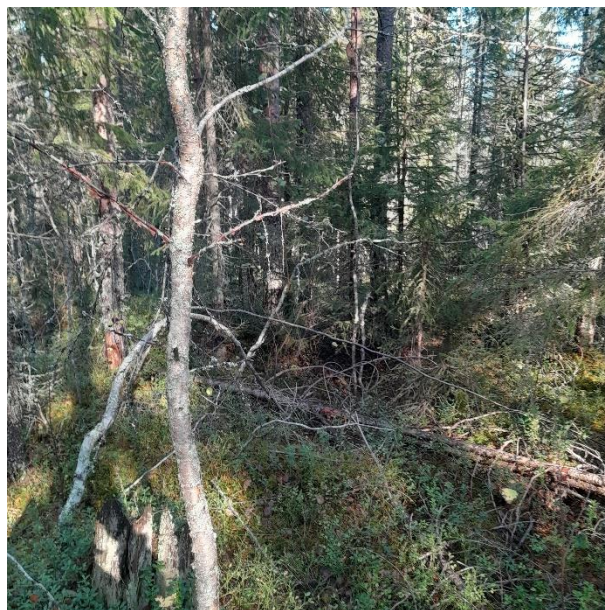
Kohde sijaitsee Kankkossuon länsireunalla, ai-
van suolle pistävän hiekkaniemen kärjessä.
Kohde on noin 90 m Kankkossuo 4:stä itäkaak-
koon. Puusto on havupuuvoittoista sekamet-
sää.

Pääkohde: Tervahauta, jonka kokonaishalkai-
sija on noin 14 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m
ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on noin
0,5 m. Halssi on itään ja noin 3 m pitkä, 0,6 m
syvä ja tervahaudan päästä 1 m leveä.

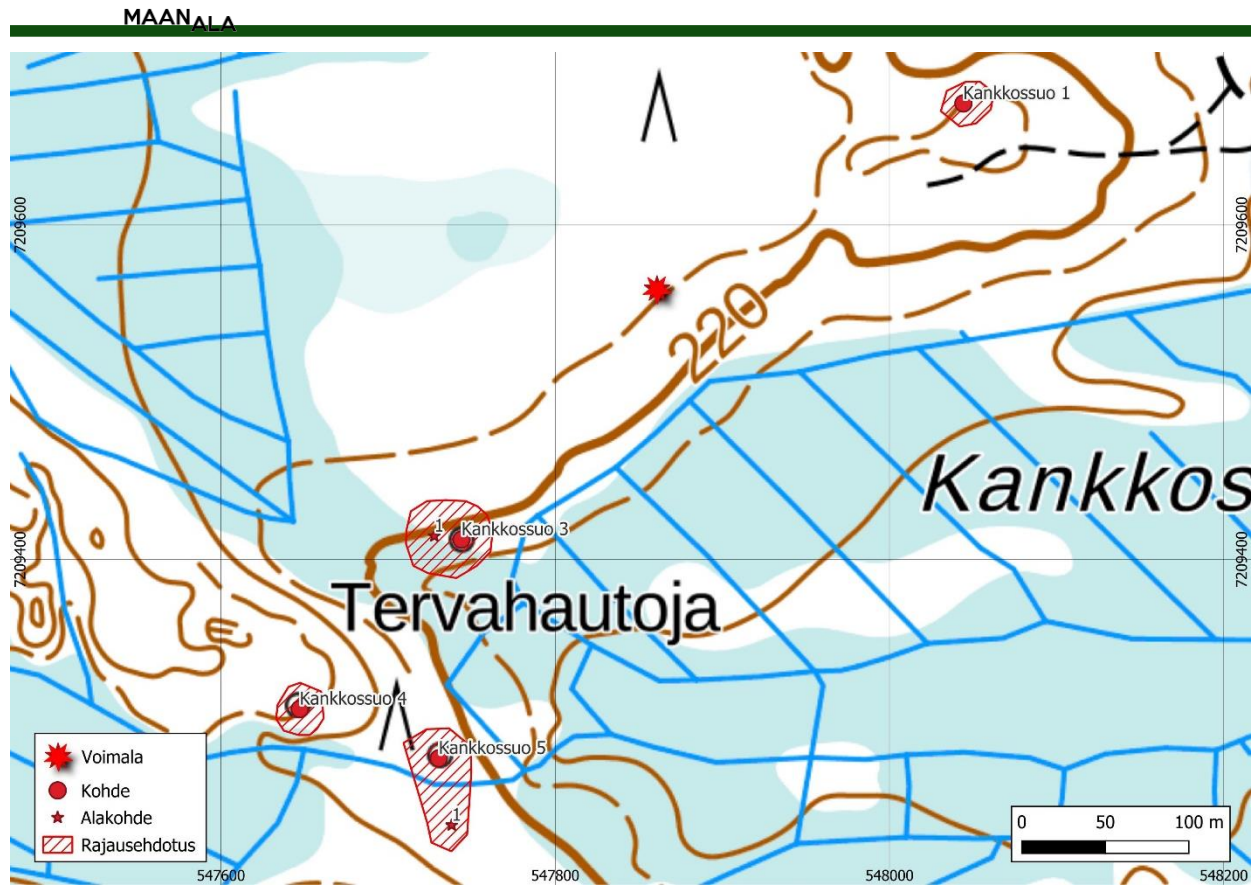
Alakohde: Noin 40 m pääkohteelta etelään on
hyvin pieni tervahauta. Sen kokonaishalkaisija
on 4,5 m. Halssi on koilliseen ja sen pituus on 6
m, leveys 0,5 m ja syvyys alle 0,5 m. Tervahau-
dan vallit ovat 0,3 m korkeat ja noin 1 m leveät.
Tervahaudan syvyys on 0,6 m.

Kuva 92. Kankkossuo 5:n pääkohteen tervahauta. Etelästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 93. Kankkossuo 5:n alakohteen tervahauta. Lounaasta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 94. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos

30. Kankkossuo 6

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209303 E 548786

Korkeus: 215 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Kankkossuon itäpuolisella hiekkakankaalla, jyrkän painanteen reunalla. Paikka on noin 270 m Kankkossuo 2:sta itäkaakkoon. Puusto on melko tiheää havupuultaista metsää.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 8 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,5 m. Jyrkkäpiirteinen halssi on länteen ja noin 5 m pitkä, 1,5 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m leveä. Kohteesta eteläkaakkoon noin 45 m päässä on suunniteltu voimalanpaikka.

Kuva 95. Kankkossuo 6:n tervahauta. Lounaasta.
Kuva: Niko Liedes.

Kuva 96. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

31. Siltajoki 1

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, hiilimiilut

Ajoitus: historiallinen

N 7209256 E 549479

Korkeus: 202 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee pohjoiseen Tervajoelle viettävässä rinteessä, noin 90 m etelään Siltajoen ja Tervajoen risteyksestä. Puusto on havupuuvallasta sekametsää.

Paikalla on noin 7 m halkaisijaltaan oleva pyöreä kohouma, josta koepistoissa saatiin puuhiiltä. Kohouman ympärillä on kuopanteita. Kohde tulkittiin hiilimiiluksi.

Länsipuolella on oja-aurattua metsää, mutta auraus ei aivan ulotu kohteelle.

Kuva 97. Siltajoki 1:n hiilimiilu. Etelästä. Kuva: Sampo Sääksvuori.

Kuva 98. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

32. Siltajoki 2

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209083 E 549114

Korkeus: 215 m mpy

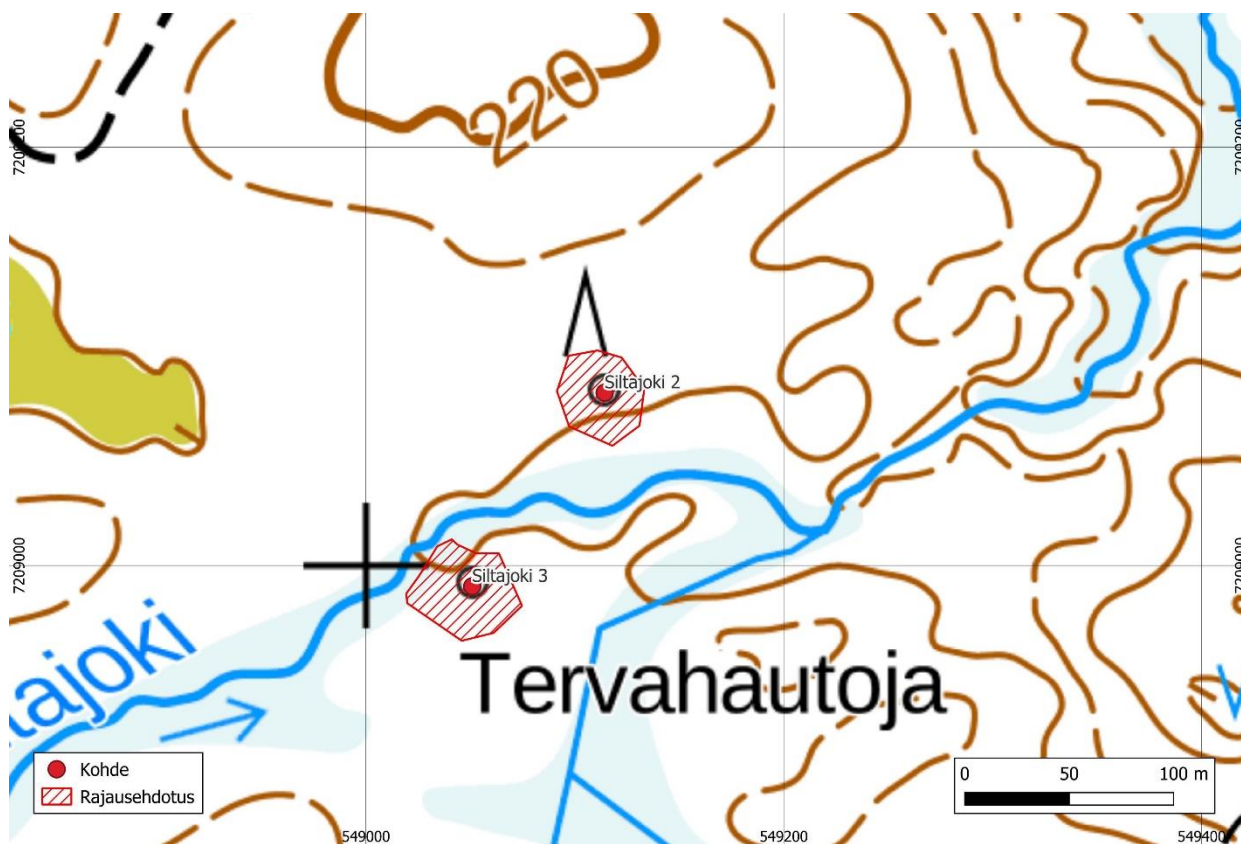
Löydöt: –

Kohde sijaitsee Siltajoen pohjoisrannalla, tasaisella mäntykankaalla, aivan jyrkän jokiuoman reunalla. Puusto on harvaa varttunutta mäntymetsää.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 13 m. Halssi on eteläkaakkoon joelle ja noin 4 m pitkä, 1,5 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m leveä. Vallin leveys on reilut 2 m. Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 99. Siltajoki 2:n tervahauta. Eteläkaakosta.
Kuva: Sampo Sääksvuori.

Kuva 100. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos

33. Siltajoki 3

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208990 E 549051

Korkeus: 215 m mpy

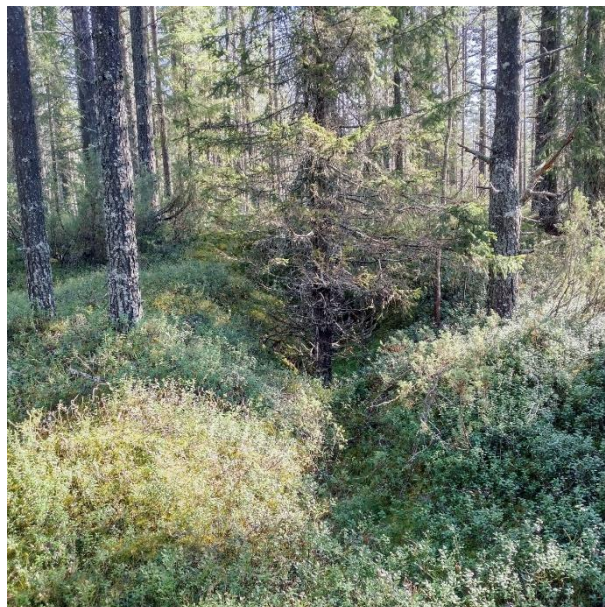
Löydöt: –

Kohde sijaitsee Siltajoen etelärannalla, aivan jokiuoman tuntumassa. Paikka on noin 115 m lounaaseen Siltajoki 2:sta. Puusto on harvaa, varttunutta mäntymetsää.

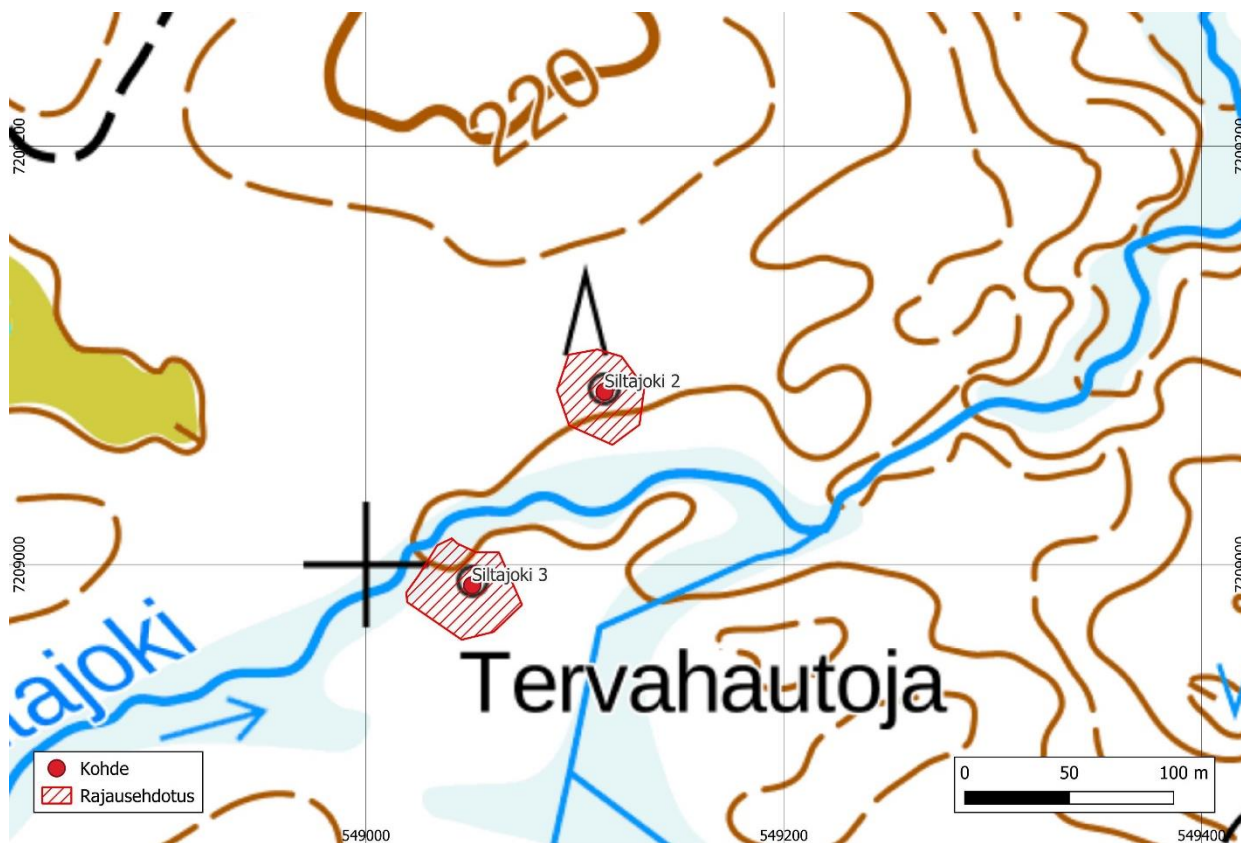
Paikalla on suurehko tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 18 m. Vallin leveys on noin 4 m. Tervahaudan syvyys on noin 1 m. Sen ympärillä on kuoppia, jotka liittynevät tervahaudan käyttöön.

Halssi on länsiluoteeseen, kohti jokea, ja noin 7 m pitkä, 2 m syvä ja tervahaudan päästä reilut 2 m leveä.

Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 101. Siltajoki 3:n tervahauta. Länsiluoteesta.
Kuva: Sampo Säöksuori.

Kuva 102. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos

34. Yttilampi 1

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7209128 E 546897

Korkeus: 244 m mpy

Löydöt: –

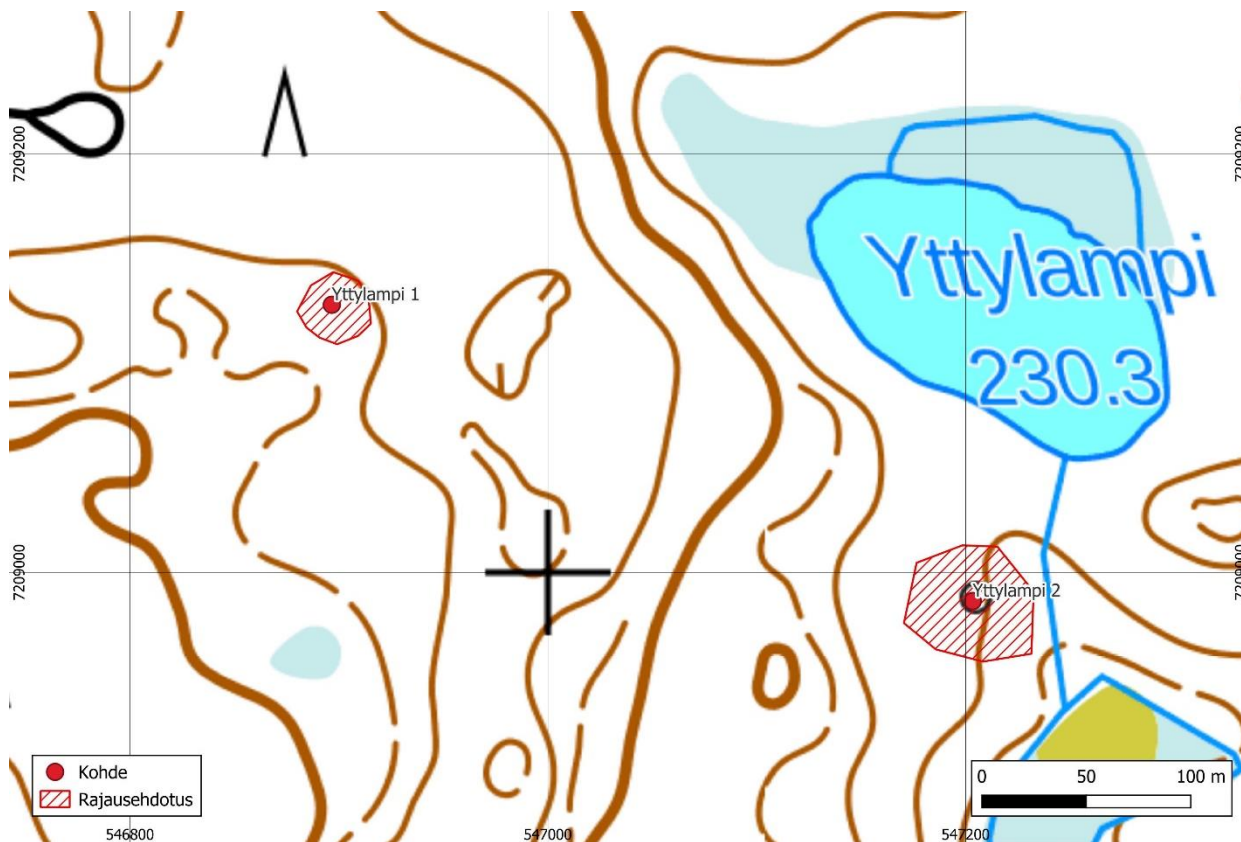
Kohde sijaitsee Yttilammen suuntaan menevän metsätien kääntöpaikalta 120 m kaakkoon, lounaaseen viettävällä rinteellä. Puusto on havupuuvältaista sekametsää, ja maaperä kivistä hiekkaa.

Paikalla on hyvin huomaamaton, pieni ja matala tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 6 m. Halssi on lounaaseen ja noin 5 m pitkä, 0,8 m syvä ja tervahaudan päästä 1 m

leveä. Tervahaudan vallin korkeus on noin 0,3 m ja leveys noin 1 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,8 m.

Kuva 103. Yttilampi 1:n tervahauta. Etelästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 104. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

35. Yttilampi 2

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208987 E 547203

Korkeus: 231 m mpy

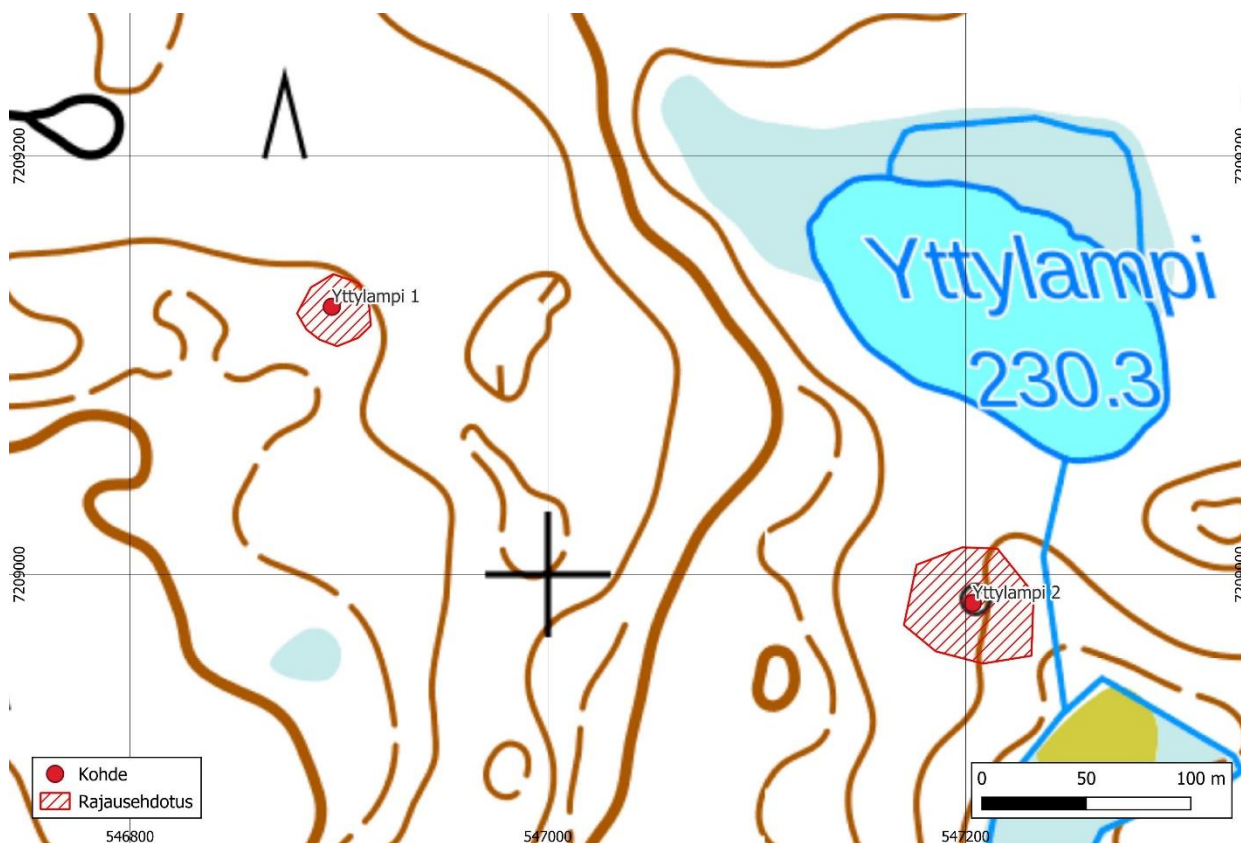
Löydöt: –

Kohde sijaitsee noin 90 m Yttilammen etelärannasta etelään ja 330 m Yttilampi 1:stä itä-kaakkoon. Puusto on havupuuvaltaista sekametsää. Maaperä on melko kosteaa ja suo-
maista.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Hyvin jyrkkäpiirteinen halssi on kaakkoon ja noin 8 m pitkä, 2 m syvä ja tervahaudan päästä 3 m leveä. Tervahaudan vallin korkeus on noin 0,4 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on noin 1,5 m.

Kuva 105. Yttilampi 2:n tervahauta. Etelästä. Kuva: Niko Liedes.

Kuva 106. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

36. Soidinkangas

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208830 E 545627

Korkeus: 258 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Soidinkankaan pohjoisreunalla, Tasonlammelle menevän metsäautotien kään-
töpaikalta 230 m pohjoiskoilliseen. Paikka on
jyrkällä kuivuneen puron penkalla. Puusto on
havupuuvaltaista sekametsää, ja maaperä mo-
reenia.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkai-
sija on noin 16 m. Vallin korkeus on noin 1,2 m
ja leveys noin 4 m. Halssi on lounaaseen ja noin
9 m pitkä, 2 m syvä ja tervahaudan päästä 2 m
leveä.

Kuva 107. Soidinkankaan tervahauta. Etelästä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 108. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

37. Tasonjoki 1

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208782 E 546549

Alakohde: N 7208771 E 546602

Korkeus: 232 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tasonjoen pohjoispuolella, suolla olevassa hiekkaisessa saarekkeessa, noin 670 m Yttilammelta kaakkoon. Puusto on havupuuvältaista sekametsää. Maaperä on hiekkaista.

Pääkohde on selkeäpiirteinen tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 18 m. Halssi on etelälounaaseen ja noin 5 m pitkä, 2 m syvä ja tervahaudan päästä reilut 2 m leveä. Tervahaudan vallit ovat selkeät ja noin 1 m korkeat. Vallin leveys on 4–5 m. Tervahaudan syvyys on noin 1 m. Pohjalla on kehämäinen, noin 3 m läpimittainen muoto.

Alakohde on pääkohteesta noin 50 m itään. Paikalla on kokonaishalkaisijaltaan noin 20 m kokoinen tervahauta. Halssi on lounaaseen ja noin 9–10 m pitkä, 1,5 m syvä ja tervahaudan päästä reilut 2 m leveä. Tervahaudan vallit ovat noin 5–6 m leveät ja 0,7–0,8 m korkeat. Vallin päällä on havaittavissa koko kohteen ympäri painanne. Tervahautaa kiertää matala ojamainen rakenne. Sen kaakkoispuolella on kuoppia.

Molemmat tervahaudat on merkitty maastokartalle.

Kuva 109. Tasonjoki 1:n pääkohteen tervahauta. Koillisesta. Kuva: Sampo Sääksvuori.

Kuva 110. Tasonjoki 1:n alakohteen tervahauta. Koillisesta. Kuva: Sampo Sääksvuori.

Kuva 111. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

38. Tasonjoki 2

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208666 E 547581

Korkeus: 223 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Tasonjoen pohjoispuolella, Jokilammelta 370 m itään, suolahdekkeen pohjassa. Puusto on havupuuvältaista sekametsää. Maaperä on hiekkaista.

Paikalla on pieni tervahauta, jonka kokonaisalkaisija on noin 6 m. Vallin korkeus on noin 0,4 m ja leveys noin 2 m. Tervahaudan syvyys on noin 1 m. Tervahautaa kiertää ojanne.

Halssi on koilliseen ja noin 4 m pitkä, 1 m syvä ja tervahaudan päästä 1,5 m leveä.

Kuva 112. Tasonjoki 2:n tervahauta. Lännestä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 113. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

39. Tervajoki

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208860 E 549706

Korkeus: 202 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee aivan kankaan reunalla, Ylijärven luoteiskulmasta 220 m luoteeseen ja Tervajoen uomasta noin 240 m länteen. Puusto on mäntyvoittoista. Maaperä on hiekkaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Halssi on itään ja noin 2 m pitkä ja tervahaudan päästä 1,5 m leveä. Tervahaudan keskellä on halssin suuntainen painanne. Tervahaudan vallin leveys on noin 2 m.

Tervahaudan syvyys on 0,7 m. Kohdetta ympäröi selkeä oja.

Kuva 114. Tervajoen tervahauta. Lännestä. Kuva: Sampo Sääksvuori.

Kuva 115. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

40. Kortelampi

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208820 E 550224

Korkeus: 197 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Ylijärven ja Keskijärven välisellä jokiosuudella, Kortelammeksi (Isoniemi, 1993. Nimiarkisto) kutsutun jokipoukaman itäranalla. Puusto on hyvin tiheää mäntytaimikkoa, ja aluskasvillisuus matalaa varpua. Maaperä on hiekkaa. Tervahaudan ja metsätien välissä on korkeaa poroaitaa.

Paikalla on tervahautu, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Halssi on länteen ja noin 3 m

pitkä. Tervahaudan vallin korkeus on noin 1 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on noin 1,5 m. Kohde on merkitty maastokartalle.

Kuva 116. Kortelammen tervahautu. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 117. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

41. Kolkonkangas 1

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: maarakenteet, kuopat

Ajoitus: ajoittamaton

N 7208362 E 548029

Korkeus: 227 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee hiekkaharjanteen laen itäreunalla, Kolkonkankaan luoteisosassa, Jokilammen etelärannasta noin 100 m etelään. Puusto varttunutta mäntymetsää, ja aluskasvillisuus matalaa varpua ja jäkälää. Maaperä on hiekkaa.

Paikalla on yksittäinen kuoppajäännös, joka on kooltaan 3 x 2 m. Syvyys on noin 50 cm. Valli erottuu heikosti. Maaperäkairanäytteessä todettiin vajaa 10 cm huuhtoutumiskerros, jonka

alla oli 20 cm likaisenoloista, kellertävää hiekkaa ennen puhdasta, punertavaa pohjahiekkaa. Kairanäytteen perusteella kuoppa on iäkäs, mutta sen käyttötarkoitus on epäselvä.

Kuva 118. Kolkonkangas 1:n kuoppajäännös. Etelästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 119. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

42. Kolkonkangas 2

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208254 E 548437

Korkeus: 220 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee noin 300 m Jokilammelta kaakkoon, pienen suolampareen reunalla. Puusto ympäristössä on nuorta tiheää mäntymetsää. Kohteella puut ovat vanhoja ja harvassa. Maa-perä on hiekkaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 8 m. Halssi on pohjoiskoilliseen ja noin 4 m pitkä, 1 m syvä ja noin 1 m leveä.

Tervahaudan vallin korkeus on noin 0,3 m ja leveys noin 2 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,8 m.

Kuva 120. Kolkonkangas 2:n tervahauta. Etelästä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 121. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

43. Kolkonkangas 3

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208169 E 547918

Korkeus: 223 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee noin 330 m Jokilammelta etelälounaaseen ja noin 220 m Kolkonkangas 1:ltä samaan suuntaan. Puusto on havupuuvoittoista sekametsää, ja maaperä kivisempää hiekkaa. Alue on rehevää ja kosteaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 20 m. Halssi on kaakkoon ja noin 4 m pitkä. Kohde on kaikkiaan hyvin matalapiirteinen, maastossa vaikeasti havaittava ja epämääräisen oloinen. 5 pisteen

laserkeilausaineistossa se erottuu hyvin. Kohde on jokseenkin vaurioitunut koneellisessa metsänhoidossa. Valleissa on kuoppia ja uria.

Kuva 122. Kolkonkangas 3:n tervahauta. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 123. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

44. Kolkonkangas 4

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208208 E 549143

Korkeus: 215 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee noin 200 m Onkilammelta länteen ja 80 m Ylijärvelle menevän tien eteläpuolella, hyvin jyrkkäseinämäisen kurun pohjalla. Puusto on vanhaa mäntymetsää, ja maaperä hiekkaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 11 m. Vallin korkeus on noin 0,8 m ja leveys noin 3 m. Halssi on koilliseen ja noin 5 m pitkä sekä 1,5 m leveä. Tervahautaa kiertää ojomainen kaivanto, jossa on välissä syvempiä kuoppia.

Kuva 124. Kolkonkangas 4:n tervahauta. Koillisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 125. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

45. Kolkonkangas 5

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

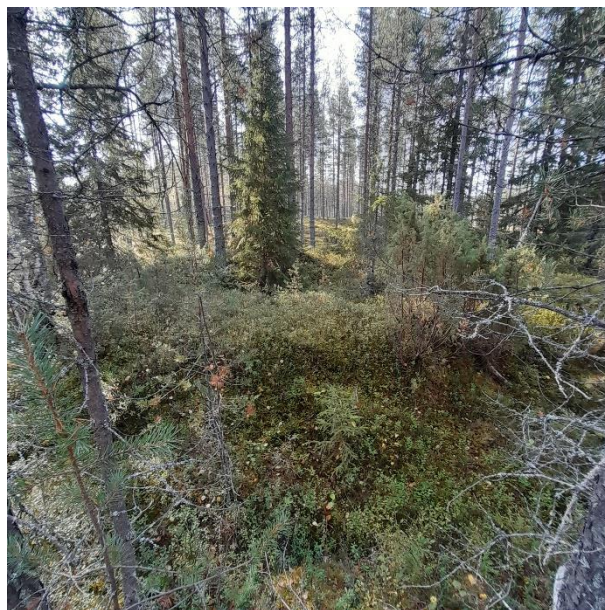
N 7208426 E 549544

Korkeus: 210 m mpy

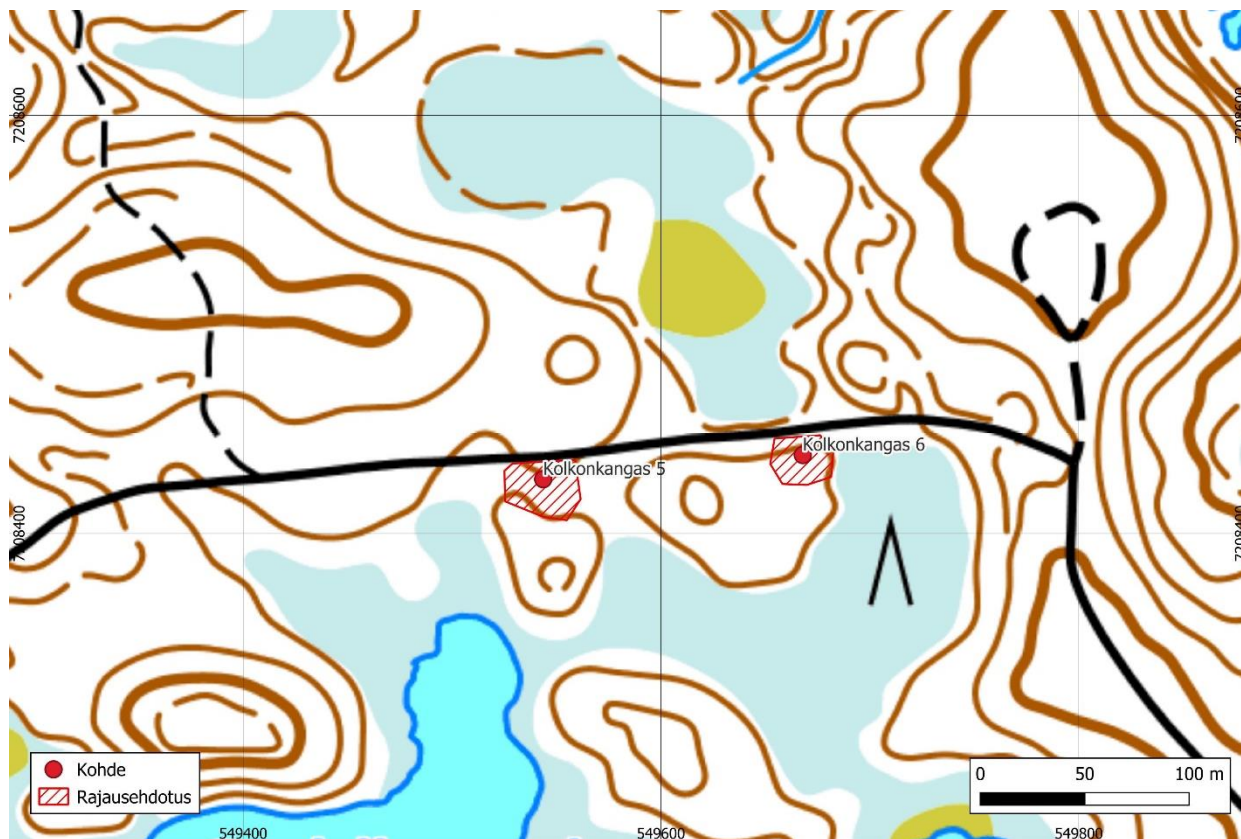
Löydöt: –

Kohde sijaitsee Onkilammelta noin 80 m pohjoiseen, aivan Ylijärvelle menevän tien eteläpuolella. Puusto on mäntymetsää, ja aluskasvillisuus varpuja. Maaperä on hiekkaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Halssi on kaakkoon ja noin 4 m pitkä, 1,7 m syvä ja 2 m leveä. Vallin korkeus on noin 0,6–0,8 m ja leveys noin 4 m. Kohdetta kiertää ojamainen kaivanto.

Kuva 126. Kolkonkangas 5:n tervahauta. Pohjoisesta. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 127. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

46. Kolkonkangas 6

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208438 E 549668

Korkeus: 210 m mpy

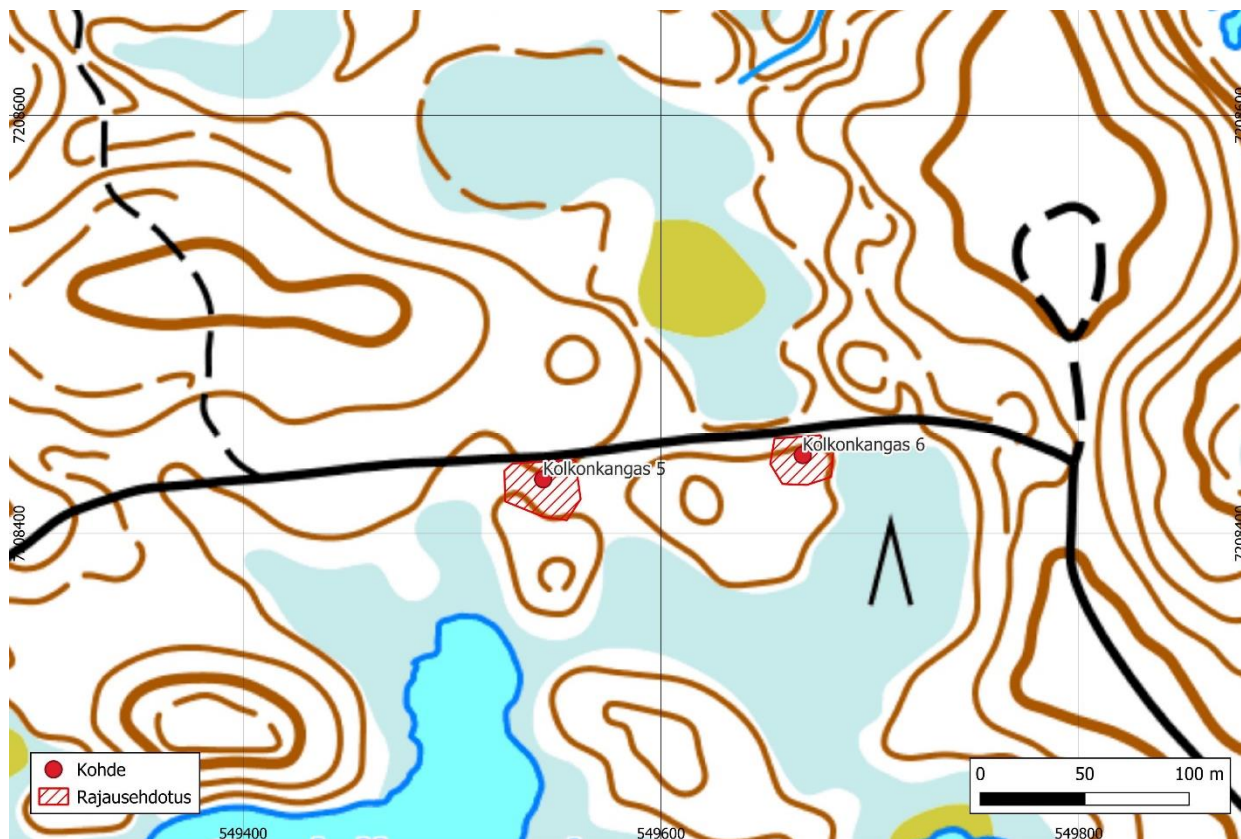
Löydöt: –

Kohde sijaitsee Onkilammelta 170 m koilliseen, aivan Ylijärvelle menevän tien eteläpuolella. Puusto on mäntymetsää, ja aluskasvillisuus varpua. Maaperä on hiekkaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 9 m. Halssi on pohjoiseen tielle päin. Se on hyvin jyrkkä ja lyhyt. Vallin korkeus on noin 0,3–0,6 m ja leveys noin 2 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,8 m.

Kuva 128. Kolkonkangas 6:n tervahauta. Lännestä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 129. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

47. Kolkonkangas 7

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7207854 E 547774

Korkeus: 225 m mpy

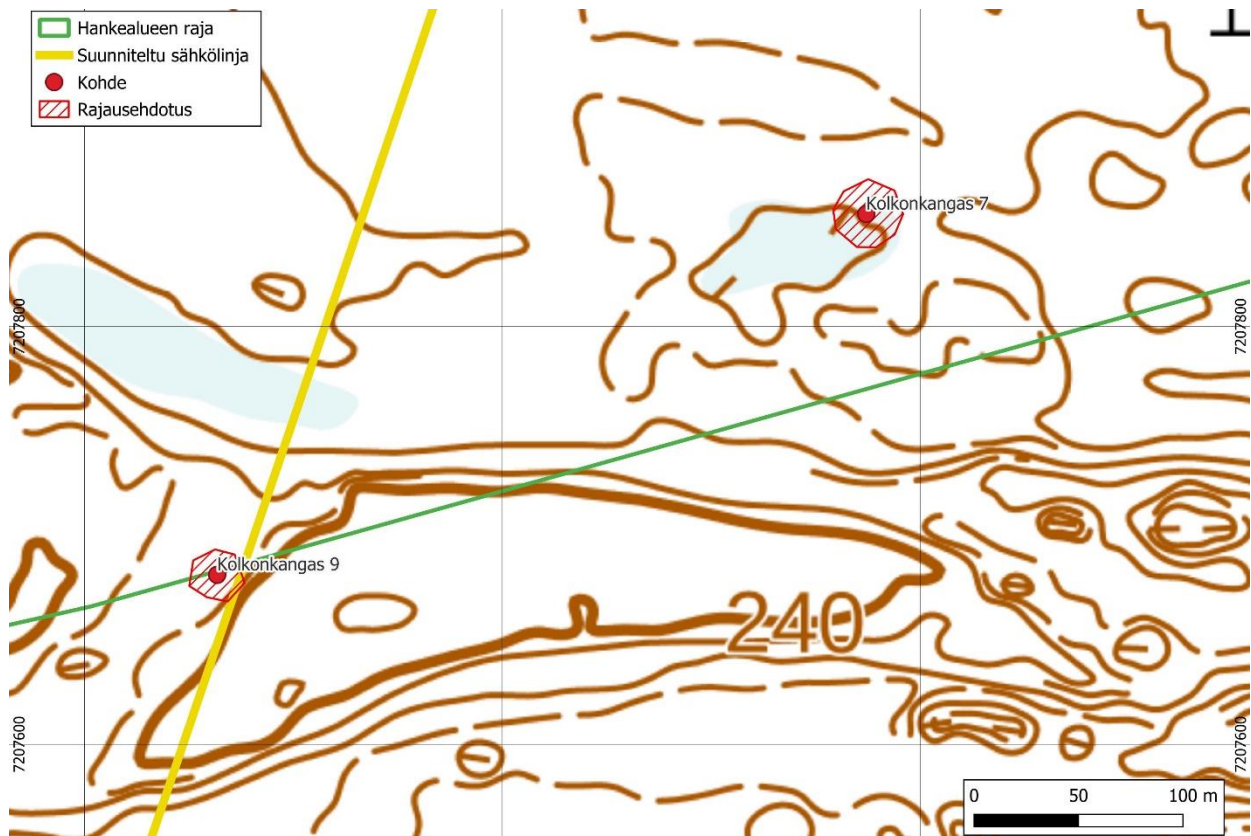
Löydöt: –

Kohde sijaitsee Kolkonkankaan länsiosaan menevän metsätien kääntöpaikalta noin 300 m etelään ja Jokilammelta 660 m lounaaseen. Puusto on mäntyvaltaista havumetsää, ja aluskasvillisuus sammalta ja varpuja.

Paikalla on pieni tervahauta, jonka kokonais-halkaisija on noin 7 m. Halssi on lounaaseen ja kuoppamainen. Tämä on mitoiltaan 2 x 2 x 2 m. Tervahaudan vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 2 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,4 m.

Kuva 130. Kolkonkangas 7:n tervahauta. Lännestä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 131. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

48. Kolkonkangas 8

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7207950 E 548925

Korkeus: 218 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Kolkonkankaan eteläosassa, noin 300 m länteen Pieneltä Onkilammelta. Maasto on hyvin jyrkkää hiekkaharjannetta. Puusto on varttunutta männikköä, ja aluskasvillisuus varpuja. Maaperä on hiekkaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 14 m. Vallin korkeus on noin 0,4 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on noin 1 m. Halssi on eteläkaakkoon ja noin 5 m pitkä, 1,5 m leveä ja 0,8 m syvä.

Kuva 132. FM Niko Liedes tekee muistiinpanoja Kolkonkangas 8:n tervahaudalla. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 133. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

49. Kolkonkangas 9

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, hiilimiilut

Ajoitus: historiallinen

N 7207681 E 547464

Korkeus: 236 m mpy

Löydöt: –

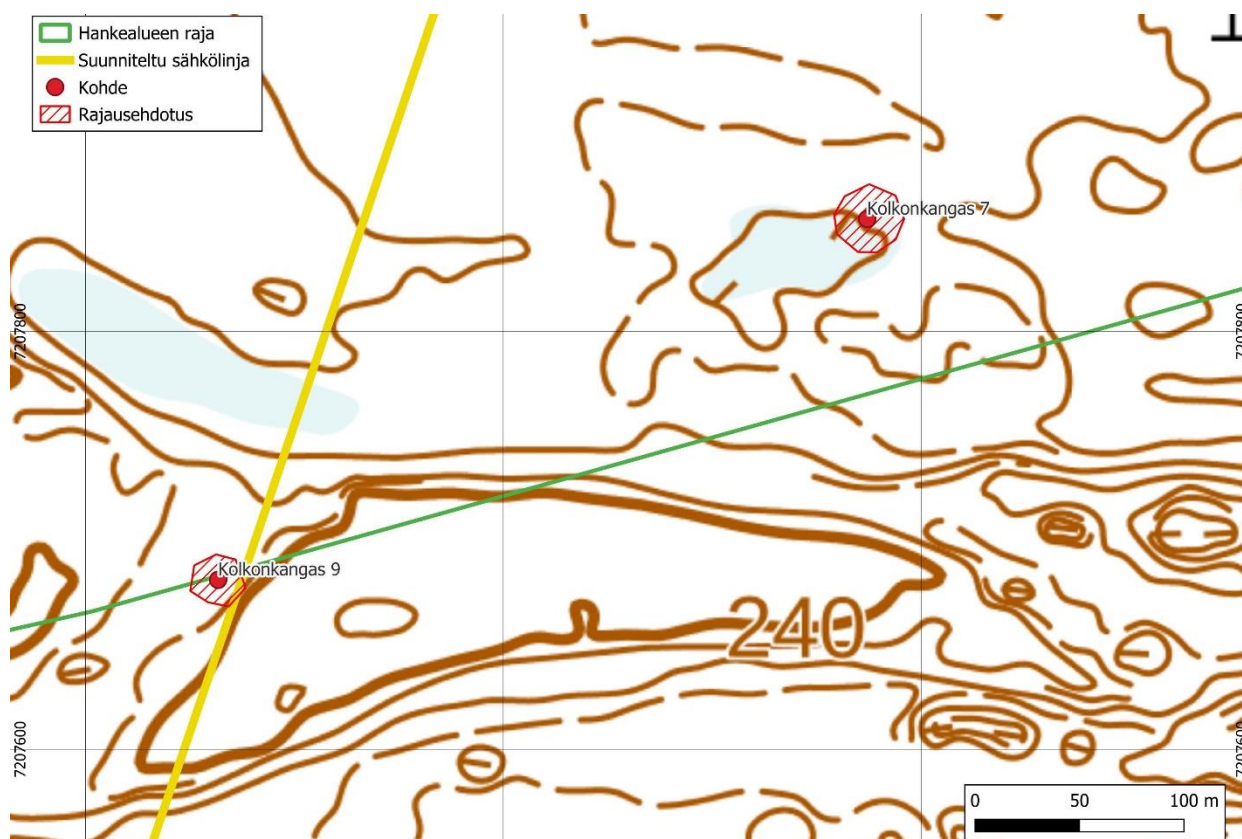
Kohde sijaitsee Kolkonkankaan lounaisosassa, sora- ja hiekalta noin 120 m itään. Puusto on nuorta mäntymetsää, ja aluskasvillisuus matalaa varpua. Maaperä on kivistä hiekkaa.

Paikalla on kuoppamiilu, jonka kokonaishalkaisija on noin 4 m. Vallit ovat noin metrin leveät ja 0,2 m korkeat. Kuopan syvyys on 0,8 m. Pohjalta maaperäkairalla saatiin paksusti noki-maata.

Kohde sijaitsee suoraan sähkölinjasuunnitelman kohdalla ja aivan tuulivoima-alueen rajalla.

Kuva 134. Kolkonkangas 9:n hiilimiilu. Etelästä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 135. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

50. Onkilampi

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7208152 E 549435

Korkeus: 213 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Onkilammen eteläreunalla, korkeahkolla kivikkoisella saarekkeella. Kohde on vain 20 m päässä vesirajasta. Puusto on havupuuvältaista sekametsää. Maaperä on kivistä hiekkaa.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 12 m. Halssi on koilliseen ja noin 7 m pitkä, 1 m syvä ja 1,5 m leveä. Tervahaudan vallin korkeus on noin 0,6 m ja leveys noin 3 m. Tervahaudan syvyys on noin 0,8 m.

Kuva 136. Onkilammen tervahauta. Lännestä.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 137. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

51. Iso-Kuvaja

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7207790 E 545634

Korkeus: 231 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee Iso-Kuvajan lounaisrannan tuntumassa, noin 40 m päässä vesirajasta. Puusto on havupuuvaltaista sekametsää. Maaperä on kivikkoista ja kosteaa moreenirinnettä.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 10 m. Vallin korkeus on noin 0,4 m ja leveys noin 2,5 m. Halssi on luoteeseen ja noin 4 m pitkä, 0,6 m syvä ja 1 m leveä.

Kuva 138. Iso-Kuvajan tervahauta. Pohjoisesta.
Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 139. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

52. Simonaho

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7201222 E 545680

Korkeus: 260 m mpy

Löydöt: –

Kohde sijaitsee kivikkoisen, korkeahkon nyppylän päällä, Simonahoon menevän metsätien kääntöpaikalta 120 m kaakkoon. Paikalla on hiljattain tehty päätehakkuu ja metsänpohja on laikutettu ja taimitettu.

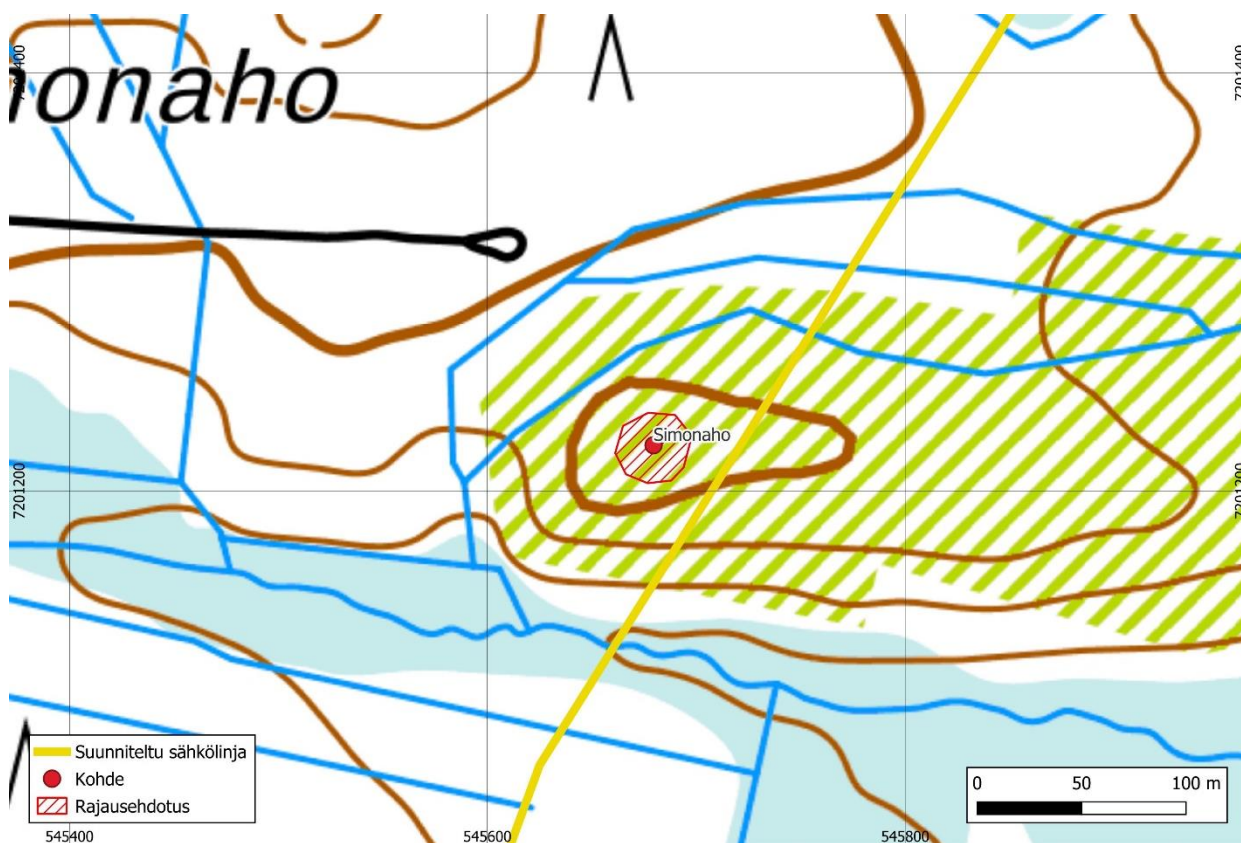
Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 11 m. Halssi on etelään ja noin 3 m pitkä, 0,6 m syvä ja 1 m leveä. Tervahaudan valin korkeus on noin 0,5 m ja leveys 2 m.

Tervahaudalla on metsänpohjan laikuttamisesta johtuvia vaurioita noin kymmenessä kohdassa, sekä sisällä että vallissa.

Kohde on noin 40 m päässä sähkölinjasuunnitelmasta.

Kuva 140. Simonahon tervahauta. Lännestä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 141. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

53. Hyvösensuo

Uusi kohde. Ehdotetaan rekisteröitäväksi kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat

Ajoitus: historiallinen

N 7192701 E 545539

Korkeus: 250 m mpy

Löydöt: –

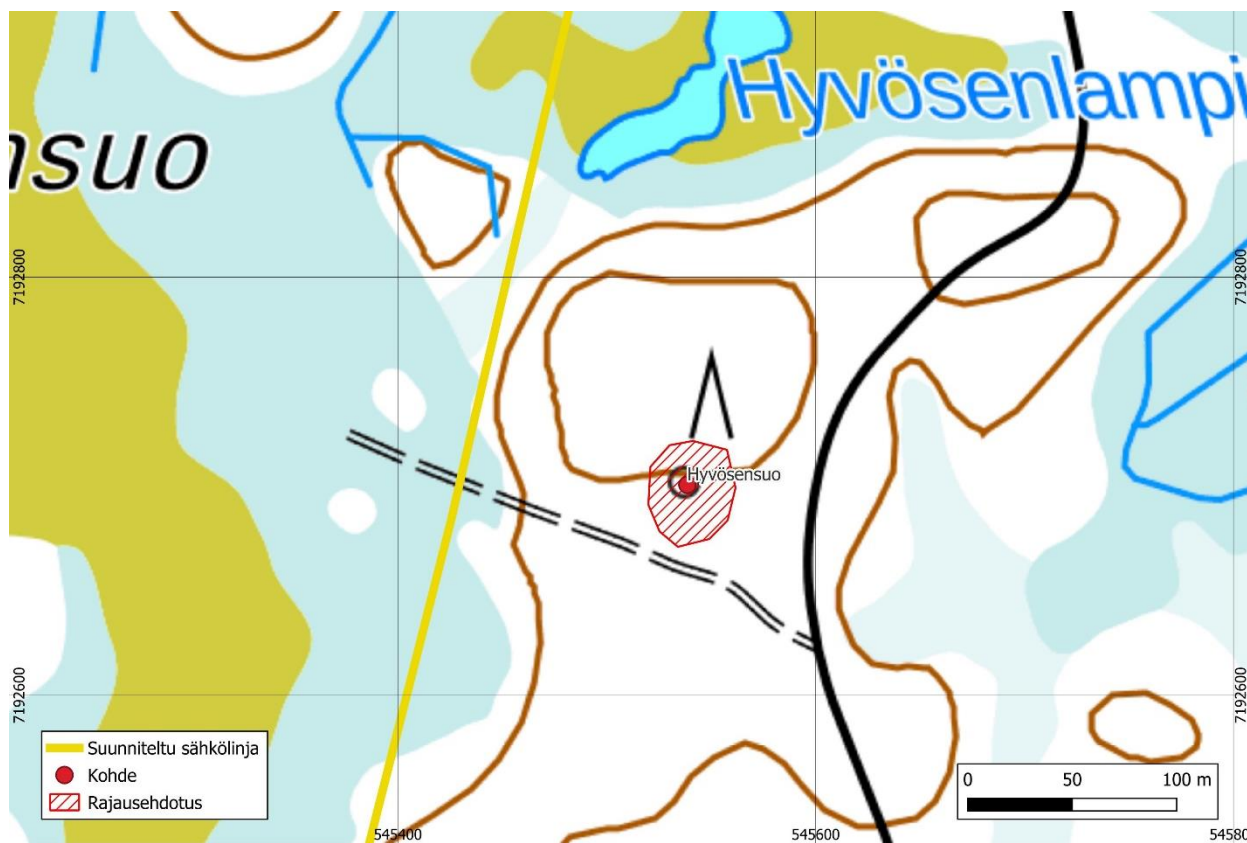
Kohde sijaitsee noin 200 m itään Hyvösensuon reunasta sekä 250 m Sammakontien ja Isoahoon menevän metsätien risteyksestä pohjoiseen. Puusto on havupuuvaltaista sekametsää, ja aluskasvillisuus varpua. Maaperä on moreenia.

Paikalla on tervahauta, jonka kokonaishalkaisija on noin 15 m. Vallin korkeus on noin 0,5 m ja leveys noin 2 m. Tervahaudan syvyys on noin 1 m. Halsi on etelään ja noin 8 m pitkä, 1 m syvä ja 2 m leveä.

Kohde sijaitsee noin 100 m itään sähkölinja-suunnitelmasta. Tervahauta on merkitty maastokartalle.

Kuva 142. Hyvösensuon tervahauta. Idästä. Kuva: Taneli Leinonen.

Kuva 143. Kohteen sijainti ja rajausehdotus. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

5. Yhteenveto tutkimuksen tuloksista

Inventoinnissa tarkastettiin Puolangan Tervakangas-lännen tuulivoimasuunnitelma-alue sekä siihen liittyvä sähkölinjasuunnitelma, joka suuntautuu alueelta etelään. Ennen inventointia alueilta ei tunnettu yhtään arkeologista kohdetta. Inventoinnissa kohteita löydettiin yhteensä 53. Näistä 51 sijaitsee tuulivoima-alueella ja kaksi sähkölinjasuunnitelman läheisyydessä. Lisäksi yksi kohde (kohde 49) on sekä tuulivoimasuunnitelman alueella että sähkölinjan alla. Yhdeksällä kohteella on lisäksi alakohteita.

Kohteet 6, 25, 27 ja 30 sijaitsevat alle 200 m etäisyydellä suunnitelluista voimalanpaikoista (näiden keskipisteistä). Varsinkin kohde 30 on aivan voimalan vieressä. Nämä kohteet tulee ottaa huomioon voimalanpaikkoja suunniteltaessa. Lisäksi nämä ja muut raportissa luetellut kohteet tulisi huomioida tielinjojen ja muun rakentamisen suunnittelussa.

Kaikki sähkölinjasuunnitelman lähellä olevat kohteet (kohteet 49, 52 ja 53) sijaitsevat alle 100 m päässä linjasta, joten ne on syytä ottaa huomioon sähkölinjasuunnitelman osalta.

Vaalassa 11.12.2024

Taneli Leinonen

Arkeologi, HuK

Maanala Oy

6. Lähteet

Internet-lähteet:

Geologian tutkimuskeskuksen ylläpitämä Maankamara-karttapalvelu [<https://gtkdata.gtk.fi/maankamara/>].

Helsingin yliopiston digitaalisten ihmistieteiden keskuksen ylläpitämä Nimisampo-verkkopalvelu [<https://nimisampo.fi/fi/>].

Maanmittauslaitoksen ylläpitämä Paikkatietoikkuna-karttapalvelu [<https://kartta.paikkatietoikkuna.fi>].

Museoviraston ylläpitämä Kulttuuriympäristöpalveluikkuna eli niin sanottu Muinaisjäänösrekisteri [<https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>].

Nimiarkisto (NA):

Isoniemi, E. 1993. Nimistökeräys. Nimiarkisto, Kotimaisten kielten keskus.

Kiviharju, S. 1953. Nimistökeräys. Nimiarkisto, Kotimaisten kielten keskus.

Kirjalliset lähteet:

Haapalainen, A. toim. 2000. *Joukosen kulmilla*. Joukokylän kyläyhdistys ry.

Kartat:

Ståhlberg, R. & Wåhlberg, G.W. 1859–1863. *Karta Litt B^{1d} öfver en del af Joukokylä delningslags egor i Suomussalmi socken, Kajana härad och Uleåborgs län*. Puolanka 1¹A-IV ja 1¹B-IV. Maanmittauslaitoksen arkisto.

Pitäjänpitää 1864a. *Puolanka 3444 01*. 719/354. Maanmittauslaitoksen historiallinen kartta-arkisto, Kansallisarkisto.

Pitäjänpitää 1864b. *Puolanka 3444 02*. 720/354. Maanmittauslaitoksen historiallinen kartta-arkisto, Kansallisarkisto.

Pitäjänpitää 1864c. *Puolanka 3444 03*. 004430. Maanmittauslaitoksen historiallinen kartta-arkisto, Kansallisarkisto.

Pitäjänpitää 1864d. *Puolanka 3444 03*. 721/354. Maanmittauslaitoksen historiallinen kartta-arkisto, Kansallisarkisto.

Pitäjänpitää 1864e. *Puolanka 3444 06*. 004435. Maanmittauslaitoksen historiallinen kartta-arkisto, Kansallisarkisto.

Peruskartta 1972. *3444 01 Hepoköngäs*. Maanmittaushallitus.

Peruskartta 1972. *3444 02 Naulaperä*. Maanmittaushallitus.

Peruskartta 1972. *3444 03 Joukokylä*. Maanmittaushallitus.

Peruskartta 1972. *3444 06 Kempasvaara*. Maanmittaushallitus.